

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Ana Sanat Dalı

GENEL MÜZİK TEORİSİNİN UYGULAMALI YÖNTEM VE ANALİZLERİNİN
İNCELENMESİ

Gökçen ÇAKIT GÖKÇEN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin, 2010

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Ana Sanat Dalı

GENEL MÜZİK TEORİSİNİN UYGULAMALI YÖNTEM VE ANALİZLERİNİN
İNCELENMESİ

Gökçen ÇAKIT GÖKÇEN

Danışman
Prof. Zeynur ERENGÖNÜL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin, 2010

Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Gökçen ÇAKIT GÖKÇEN tarafından hazırlanan Genel Müzik Teorisinin Uygulamalı Yöntem ve Analizlerin İncelenmesi başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından Müzik Ana Sanat Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başarılı

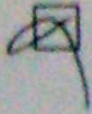
Başarısız



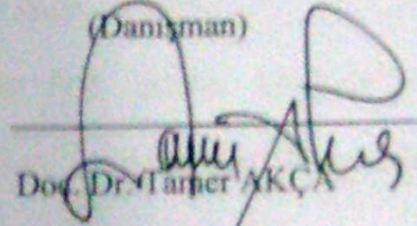
Başkan



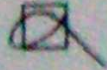
Prof. Zeynur ERENGÖNÜL
(Danışman)



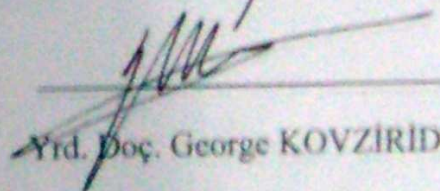
Üye



Doç. Dr. Faruk AKÇA



Üye



Yrd. Doç. George KOVZİRİDZE

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylıyorum.

...



ÖNSÖZ

Okul hayatım boyunca her zaman cevabını veremediğim bir soru olmuştur. Müzik ile ilgilenen fakat teorik bilgisi olmayan birinin elimizdeki kaynaklar ile müziği anlayabilir miydi? Şu an düşündüğümde anlaşılamayacağına karar veriyorum. Çünkü şimdiye kadar yayınlanmış olan müzik ile ilgili kaynaklar ya başka dillerden dilimize çevrilmiş yalın olmayan kaynaklar ya da örneklendirilmeden yazılmış kitaplardır. Müzik öğrencilerinin bile anlayamadığı veya anlamakta zorlandığı çok sayıda kaynak vardır. Bu noktada bu tez çalışmasındaki amacım bu sıkıntıları biraz olsun gidermeye çalışmak, müzik öğrencilerinin veya müzik ile ilgilenen kişilerin müziği kolay anlamalarını sağlayacak yöntemleri göstermek ve sorularının cevabını bulabileceği bir kaynak oluşturmaktır.

Tez çalışmam süresince desteğini esirgemeyen Prof. Zeynur ERENGÖNÜL hocama, verdikleri desteklerden dolayı eşime ve aileme, yarımlarımdan dolayı ME.Ü Devlet Konservatuvarı çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Müzik yeteneğe ve beceriye bağımlı bir sanat dalıdır. Ancak doğru seslendirme veya doğru yorum kuramın iyi kavranmış olması ile ilişkilidir. Bestecinin, yapıtı oluştururken kullandığı müzik etkenleri ne kadar iyi anlaşılmiş ve özümsemiş olursa, icranın yorumu da o oranda başarılı ve doyurucu olur.

İşte bu çalışmada da birinci bölümde öncelikle müziğin asıl öğelerinden olan notalar, anahtarlar, ritm, ölçü, gamlar, müzik yazımında kullanılan işaretler, süs notaları ve terimler gibi müziği oluşturan temel konular ele alınmıştır. İkinci bölümde armoniyi oluşturan öğeler, farklı seslerin belirli kurallar içinde birlikte duyuluşu ve oluşan akorların birbirine bağlanması, üçüncü bölümde ise müzik biçimleri, bu biçimler ile ilgili örnekler ele alınmıştır.

ABSTRACT

Music is a branch of art, which depends on skills and abilities. In that point exact vocalization or accurate construal are correlate with having perfectly understanding of the theory. Being perceived and internalized of the music factors when a composer creates opus are successful and persuasive at the proportion of construal of the performance.

Here in this study, crotchets, clefts, rhythm, scale, gamut, music orthography and terms as the basic subjects which generate the music are considered on a preferential basis in the first section. While the basic terms which generate harmony, being heard of different sounds together within the scope of determined rules and linkage each other of the chords occurred are explained in the second section, the third section encloses the music forms and the samples related with the forms.

İÇİNDEKİLER	Sayfa
ŞEKİL LİSTESİ	ix
GİRİŞ	xiv
I. BÖLÜM SESLER VE SİMGELER	1
I.1. Müzik Yazısı (Notasyon)	2
I.2. Seslerin uzunlukları	4
I.3. Müzikte Kullanılan Donanımlar (Arızalar, değiştirgeçler) ve Süslemeler	7
I.4. Ritim	9
I.5. Ölçü	11
I.5.1. Senkop	14
I.6. Tempo	14
I.7. Gürlükler	15
I.8. Diziler (Gamlar)	16
I.9. Modlar	20
I.10. Tonalite	22
I.11. Aralık	25
II. BÖLÜM ARMONİ	29
II.1. Kadanslar	29
II.2. Akor ve Bağlılıları	30
II.2.1. Ortak Sesi Olan Akorların Bağlılı (Armonik)	31
II.2.1.1. Tonik ve Dominant Bağlılıları (T-D)	31
II.2.1.2. Tonik ve Subdominant Bağlılıları (T-S)	31
II.2.2. Ortak Sesi Olmayan Akorların Bağlılı (Melodik)	31
II.2.3. Armonideki Yasaklar	32

II.2.4. Üç-Beş (5_3) Akorları	33
II.3. Armoniye Yabancı Sesler	38
II.4. Dominant 7'li Akoru (D7)	40
II.5. 9'lu Akorlar (Beş Sesli Akorlar)	43
II.6. Egzotik Akorlar	45
II.6.1. Napoliten 6'lı Akoru	45
II.6.2. Artık 6'lı Akorları	46
II.7. Transpozisyon	47
II.8. Modülasyon	48
III. BÖLÜM MÜZİK BİÇİMLERİ	51
III.1. Motif (Örgen)	51
III.2. Cümle	51
III.3. Dönem (Period)	51
III.4. Tema (Anafikir, Konu)	53
III.5. Şarkı (Lied) formları	53
III.5.1 Şarkı Formunda Yazılan Eserler	59
III.5.1.1. Sözlü eserler	59
III.5.1.1.1. Lied (Şarkı)	59
III.5.1.1.2. Arya	59
III.5.1.1.3. Reçitativ	60
III.5.1.1.4. Arioso	60
III.5.1.1.5. Anthem	60
III.5.1.1.6. Madrigal	60
III.5.1.1.7. Kantata	60

III.5.1.1.8. Koral	60
III.5.1.1.9. Motet	61
III.5.1.1.10. Missa	61
III.5.1.1.11. Requiem	61
III.5.1.1.12. Oratoryo	61
III.5.1.1.13. Passion	61
III.5.1.1.14. Opera	61
III.5.1.1.15. Operet	62
III.5.1.2. Çalgısal Eserler	62
III.5.1.2.1. Eski ve Yeni Danslar	62
III.5.1.2.1.1. Suit (Partita)	62
III.5.1.2.1.2. Allamande	62
III.5.1.2.1.3. Courante	62
III.5.1.2.1.4. Sarabande	62
III.5.1.2.1.5. Gigue	63
III.5.1.2.1.6. Gavotte	63
III.5.1.2.1.7. Musette	63
III.5.1.2.1.8. Bourree	63
III.5.1.2.1.9. Paskalya	63
III.5.1.2.1.10. Chaconne	63
III.5.1.2.1.11. Menüet	63
III.5.1.2.1.12. Scherzo	63
III.5.1.2.1.13. Badinerie	64
III.5.1.2.1.14. Ecosaise	64

III.5.1.2.1.15. Polonise	64
III.5.1.2.1.16. Mazurka	64
III.5.1.2.1.17. Vals	64
III.5.1.2.1.18. Polka	64
III.5.1.2.1.19. Bolero	64
III.5.1.2.2. Şarkı Özelliğindeki Eserler	64
III.5.1.2.2.1. Arya	65
III.5.1.2.2.2. Chanson	65
III.5.1.2.2.3. Sözsüz şarkı	65
III.5.1.2.2.4. Nocturne	65
III.5.1.2.2.5. Cavatine	65
III.5.1.2.2.6. Barcarolle	65
III.5.1.2.3. Edebi Eserler	65
III.5.1.2.3.1. Romanze	66
III.5.1.2.3.2. Ballade	66
III.5.1.2.3.3. Rapsodi	66
III.5.1.2.3.4. Elegi	66
III.5.1.2.4. Öğretici Eserler	66
III.5.1.2.4.1. Etüd	66
III.5.1.2.4.2. Prelüd	67
III.5.1.2.4.3. Toccata	67
III.5.1.2.4.4. Invention	67
III.5.1.2.5. Çeşitleme	67
III.6. Rondo Formları	67

	viii
III.7. Sonat ve Sonat Formu	68
III.8. Sonatin	69
III.9. Sonat Formunda Yazılan Türler	70
III.9.1. Sonat	70
III.9.2. Oda Müziği	70
III.9.3. Uvertür	70
III.9.4. Konçerto	70
III.9.5. Senfoni	70
III.10. Füg Formu	70
III.10.1. Kontrpuan	70
III.10.2. Kanon	71
III.10.3. Füg	71
III.10.3.1. Füg teması (Dux)	73
III.10.3.2. Yanıt, Cevap (Comes)	73
III.10.3.3. Karşı-Konu	73
III.10.3.4. Ara Müzik (Kesit)	73
III.10.3.5. Sesler (Partiler)	73
III.10.3.6. Füg Formunda Kullanılan Yöntemler	73
SONUÇ	75
KAYNAKÇA	76

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1 Anahtarların Yerleri

Şekil 1.2 Anahtarların Kullanım Şekilleri

Şekil 1.3 Yedi Anahtarda “Do” Notasının Yazılımı

Şekil 1.4 Seslerin Uzunlukları

Şekil 1.5 Nota ve Sus Değerleri

Şekil 1.6 Noktalı Nota Değerleri ve Bağlar

Şekil 1.7 Notaların Eş Zamanlı Susku Değerleri

Şekil 1.8 Piyanodaki Siyah ve Beyaz Tuşlar

Şekil 1.9 Süsleme Notalarının Yazılıp Çalınma Şekilleri

Şekil 1.10 Notaların Bölünmesi

Şekil 1.11 Üçleme Yazılım Çeşitleri

Şekil 1.12 Dörtlük Notanın Düzen Dışı Bölünmeleri

Şekil 1.13 Dörtlük Notanın Düzen Dışı Bölünmeleri

Şekil 1.14 İki Zamanlı Yazılımlar

Şekil 1.15 Üç Zamanlı Yazılımlar

Şekil 1.16 Dört Zamanlı Yazılımlar

Şekil 1.17 Tüm Zamanların Ölçüleri

Şekil 1.18 Vurguların Yerleşme Düzeni

Şekil 1.19 Gürlük Derece İşaretleri

Şekil 1.20 Bir Dizideki Dereceler

Şekil 1.21 Majör Dizi Perde Aralıkları

Şekil 1.22 Majör Üçlü Perde Aralığı

Şekil 1.23 Minör Dizi Perde Aralıkları

- Şekil 1.24** Armonik Minör Perde Aralıkları
- Şekil 1.25** Melodik Minör Perde Aralıkları
- Şekil 1.26** Kromatik Çıkıcı ve İnici Dizi
- Şekil 1.27** Pentatonik Dizi
- Şekil 1.28** Çingene Dizisi
- Şekil 1.29** Tam Ton Dizisi
- Şekil 1.30** Dodekafonik Dizi
- Şekil 1.31** Modların Kullanımı ve Sıralanması
- Şekil 1.32** Modların Kullanımı ve Sıralanması
- Şekil 1.33** Diyez ve Bemollerin Dizek Üzerinde Sıralanışı
- Şekil 1.34** Diyez ve Bemollerin Farklı Anahtarlardaki Sıralanışı
- Şekil 1.35** Diyezli Major Gamın Bulunma Şekli
- Şekil 1.36** Bemollü Major Gamın Bulunma Şekli
- Şekil 1.37** Do Majorün Komşu Tonları
- Şekil 1.38** Do Minörün Komşu Tonları
- Şekil 1.39** Major (Büyük) ve Minör (Küçük) Aralıklar
- Şekil 1.40** Tam ve Artmış Aralıklar
- Şekil 1.41** Tam ve Eksilmiş Aralıklar
- Şekil 1.42** Major, Minör Artık ve Eksik Aralıklar
- Şekil 1.43** Aralıkların Nitelikleri
- Şekil 1.44** Bileşik Aralıklar
- Şekil 1.45** Aralık Çevrimleri
- Şekil 2.1** Otantik Kadans Örneği
- Şekil 2.2** Plagal Kadans Örneği

Şekil 2.3 Tam Kadans Örneği

Şekil 2.4 Yarım Kadans Örneği

Şekil 2.5 Kırk Kadans Örneği

Şekil 2.6 T-D Akorlarının Bağlanış Örneği

Şekil 2.7 T-S Akorlarının Bağlanış Örneği

Şekil 2.8 Melodik Bağlanış Örneği

Şekil 2.9 Melodik Bağlanış Örneği

Şekil 2.10 Armonideki Yasaklar

Şekil 2.11 Armonideki Yasaklar

Şekil 2.12 Üç-Beş Akor Çeşitleri

Şekil 2.13 Major ve Minör Dizilerindeki Üç-Beş Akor Örnekleri

Şekil 2.14 Üç-Beş Akor Birinci Çevrim Örneği

Şekil 2.15 Birinci Çevrim Kullanım Örneği

Şekil 2.16 İkinci çevrim (6_4) Kullanım Örnekleri

Şekil 2.17 Geçici (6_4) Akor Çeşitleri

Şekil 2.18 Geçici (6_4) Akoru Kullanım Örneği

Şekil 2.19 İşleyici (6_4) Akoru Çeşit ve Kullanım Örneği

Şekil 2.20 Geciktirici (6_4) Akoru Kullanım Örneği

Şekil 2.21 Geciktirici (6_4) Akoru Kullanım Örneği

Şekil 2.22 Yabancı Seslerin Kullanım Örnekleri

Şekil 2.23 Dominant 7'li Tonik Bağlantısı Örneği

Şekil 2.24 Dominant 7'li Tonik Kullanım Örneği

Şekil 2.25 Dominant 7'li Çevrimleri

Şekil 2.26 Major 7'li Çevrimleri

- Şekil 2.27** Minör 7'li Çevrimleri
- Şekil 2.28** Yeden 7'li Akoru ve Çözümü
- Şekil 2.29** Eksik 7'li Çevrimleri ve Çözümleri
- Şekil 2.30** 7'li Akorların Kullanım Değerleri
- Şekil 2.31** 9'lu Akorların Çözümleri
- Şekil 2.32** 9'lu Akorların Çevrimleri
- Şekil 2.33** Akor Çeşitlerinin Çevrim ve Şifre Tablosu
- Şekil 2.34** Napoliten Akor Örneği
- Şekil 2.35** Napoliten Akor Kullanım Örneği
- Şekil 2.36** İtalyan 6'lı Akoru
- Şekil 2.37** Fransız 6'lı Akoru
- Şekil 2.38** Alman 6'lı Akoru
- Şekil 2.39** Oktavda Transpozisyon Örneği
- Şekil 2.40** Tonda Transpozisyon Örneği
- Şekil 2.41** Anahtarda Transpozisyon Örneği
- Şekil 2.42** Diatonik Modülasyon Örneği
- Şekil 2.43** Kromatik Modülasyon Örneği
- Şekil 2.44** Anarmonik Modülasyon Örneği
- Şekil 3.1** Motif Örneği
- Şekil 3.2** Cümle Örneği
- Şekil 3.3** Dönem Örneği
- Şekil 3.4** Schumann'ın Lied' i
- Şekil 3.5** Tema Örneği
- Şekil 3.6** Tema Örneği

Şekil 3.7 İki Bölmeli Şarkı Formu Örneği

Şekil 3.8 Üç Bölmeli Şarkı Formu Örneği

Şekil 3.9 Katlı (Trio) Şarkı Formu Örneği

Şekil 3.10 Katlı (Trio) Şarkı Formu Örneği (Devam)

Şekil 3.11 Füg'ün Genel Yapı Örneği

Şekil 3.12 Füg'de Kullanılan Yöntem Örneği

GİRİŞ

Müzik insanoğlunun asla vazgeçemeyeceği en önemli gereksinimi, toplumların en doğal anlatım şekillerinden biridir. Müzik sözcüğü eski yunanca “Muses” (Sanat Tanrıları) ; Şiiri, müziği ve dansı kavrayan geniş bir anlam taşır.

Müzik bir sanat dalıdır. Ancak temelinde sesin oluşumundan ritmine armoniden kontrpuana kadar geniş bir yelpazede bir mantık ve belli ölçüde matematik içererek adeta bir bilim dalıdır.

Müzik büyük bir olasılıkla insanlık tarihi kadar eski bir sanat dalıdır. Özellikle yazılı belgelerin ışığında insanların sürekli farklılaşan toplum yaşamının, kısaca uygarlığın paralelinde müziği geliştirdikleri, zaman içinde birikimlerini öğreti şeklinde belgelendirdiklerini ve mükemmelleştirme yolunda çok çaba harcadıklarını izlemek olasıdır. Tüm dünya insanların tek ortak dili olan müzik de konuştuğumuz, kullandığımız diller gibi temel yapı kurallarına, yani bir anlamda bir çeşit dil bilgisine sahiptir. Bu ortak dili en iyi şekilde anlamamanın ve anlatmanın yolu ancak kuramın iyi kavranmasından geçer.

Müziği oluşturan temel etkenler ritm, ezgi, armoni ve tınıdır. Bu etkenlerin yanında müziğin biçiminin de iyi bilinmesi gerekmektedir. Şimdi bu kavramları gözden geçirelim.

I. BÖLÜM SESLER VE SİMGELER

Esnek bir cismin titreşmesi durumunda etrafındaki havada ses dalgaları oluşmaktadır. Bu dalgalar duyuş merkezimize ulaştığında ses oluşumu hissi meydana gelmektedir.

Titreşimin düzenli olması durumunda ortaya çıkan ses müzikseldir; titreşimin düzenli olmaması durumunda ortaya çıkan ses ise gürültüdür.

Her sesin kendine özgü üç özelliği vardır.

- i. Yükseklik (Sesin inceliği, kalınlığı): Bir sesin inceliğinin ya da kalınlığının ayırt edilebilmesidir. Sesin ince ya da kalın oluşu, titreşen nesnenin frekansına bağlıdır. Yükseklik bakımından aralarında belirlenmiş oranlar bulunan, belirli sesler grubuna müzik sistemi denir. Müzik sistemindeki tüm seslerin yüksekliklerine göre sıralanmasına ses dizisi denir. Piyanonun klavyesi ses dizisinin görsel bir örneğini oluşturmaktadır.

Ses dizisi aynı şekilde tekrarlanan fakat farklı yerlerde tınlayan birkaç benzer ses grubuna doğallıkla bölünmektedir. Bu gruplar “Oktav (8’li) Grupları” olarak adlandırılırken, onları oluşturan seslere yedi ayrı isim verilmiştir. Bunlar şu şekildedir; do-re-mi-fa-sol-la-si, harf ile gösterecek olur isek; c-d-e-f-g-a-h.

“Do” veya “C” adı, piyanodaki ikili siyah tuş grubunun sol tarafındaki beyaz tuşa verilmiştir. Yükseklik sırası ile gelen sonraki sıralı seslere yukarıdaki sıraya göre diğer isimler verilmektedir.

- ii. Gürlük (Sesin hafifliği, kuvvetliliği): Bir sesin gürlüğü titreşen bir nesnenin genişliğine bağlıdır. Titreşimin şiddeti arttıkça, sesin gürlüğü de artar; azaldıkça sesin gürlüğü de azalır.

- iii. Nitelik (Sesin tınısı yani rengi): Bir sesin niteliği çalgıların ve insanların çıkardıkları seslere göre renk farklılıkları gösterir. Sesin niteliği denilince aklımıza ilk doğuşkanlar gelir, çünkü sesin niteliğini belirlerler. Peki doğuşkanlık ne anlama gelmektedir? Bir sese ayırıcı özelliğini veren frekans, aslında o sesin üstünde onunla aynı tonda tınlayan farklı seslere temel oluşturan en kalın sese aittir. İşte temel sesin üzerinde tınlayan bu sesler doğuşkanlardır.

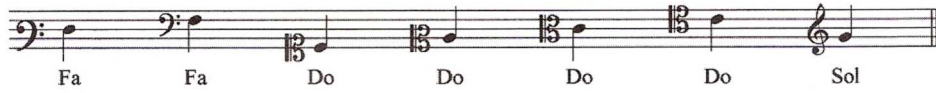
I.1. Müzik Yazısı (Notasyon)

Müzik de, aynı dil gibi, sistematik bir yazın yöntemi bulunmadan önce, kuşaklar arasında kulaktan kulağa aktarılarak gelişimini sürdürmüştür. Fakat gün geçtikçe bu yöntemle bir takım aksaklıklar ortaya çıkınca, usta müzisyen ve kuramcılar bu yöntemin çok sağlıklı olmadığına ve bir an önce müziğin yazıya nasıl aktarılması gerektiğinin önemine dikkat çekmişlerdir. Böylece bu konu ile ilgili bir takım denemelere başlamışlardır. On dokuzuncu yüzyılda ilk dizek (porte) ortaya çıkmıştır. Sonraları buna ek olarak, bir yatay çizgi daha eklenmiştir. En son olarak da “Guido d’ Arezzo” tarafından üç ve dört dizek kullanılması önerilmiş ve günümüze kadar 5 çizgilik halini almıştır.

Notaların porte üzerinde gösterilmesi anahtarlar yardımıyla gerçekleştirilmektedir. Anahtarlar nota adları ile belirtilen kesin ses yüksekliklerinin tam olarak bilinmesi için kullanılır.

Müzikte anahtarlar üç ana grupta toplanır:

- i. Fa anahtarı
- ii. Do anahtarı
- iii. Sol anahtarı



Şekil 1.1 Anahtarların Yerleri

Yukarıdaki portede de görüldüğü gibi anahtarlar buldukları çizgideki notaya adlarını verirler. Anahtarların kullanım şekilleri aşağıda belirtildiği gibidir.

Şekil 1.2 Anahtarların Kullanım Şekilleri

Yedi anahtarda “Do” notasının yazılışını şöyledir:



Şekil 1.3 Yedi Anahtarda “Do” Notasının Yazılışını

I.2. Seslerin uzunlukları

Müzik bir zaman diliminde oluşur. Her ses nota denilen özel bir işaret ile temsil edilip yazılırlar. Yazılan bu notaların süreleri de farklı işaretlerle gösterilir.

	İsim	Es	Vuruş
Çiftbirlik		•	8
Birlik		-	4
İkilik		-	2
Dörtlük		¸ veya 7	1
Sekizlik		7	1/2
Onaltılık		7	1/4
Otuzikilik		7	1/8
Altmışdörtlük		7	1/16

Şekil 1.4 Seslerin Uzunlukları

Yukarıdaki şekilde ilk olarak notanın ismi yazılmış ikinci olarak o isme ait es (sus) işaretini göstermiş ve son olarakta o nota değerinde kaç saymamız gerektiği yazılmıştır.

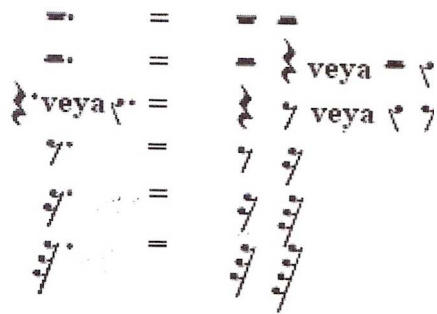
Notaların değerlerini bazı yöntemler ile biraz daha uzatabiliriz. Örneğin, nokta gibi bağ gibi veya puandorg gibi.

Nokta, notanın değerini yarısı kadar uzatır. Aynı yöntem suslar için de geçerlidir.

Noktalı Notaların Değerleri



Noktalı Susların Değerleri



Şekil 1.5 Nota ve Sus Değerleri

Tek nokta gibi çift nokta ile süreleri daha da uzatabiliriz. Fakat bu çok fazla parçalarda karşımıza çıkmaz.

$$\text{♩}.. = \text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = 2 + 1 + 1/2 = 3\frac{1}{2} \text{ vuruş}$$

$$\text{♩}.. = \text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = 1/2 + 1/4 + 1/8 = 7/8 \text{ vuruş}$$

$$\text{♩}.. \text{♩} = 7/8 + 1/8 = 1 \text{ vuruş}$$

$$\text{♩}.. \text{♩} = \text{♩} + \text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = 1/2 + 1/4 + 1/8 + 1/8 = 1 \text{ vuruş}$$

$$\text{♩} \text{ } \text{♩} = 5 \text{ vuruş (5 dördlük)}$$

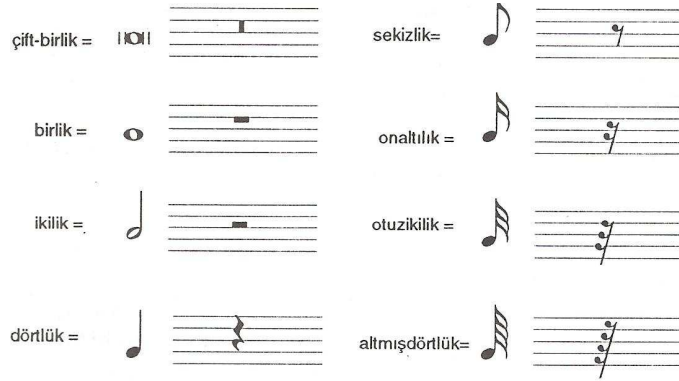
$$\text{♩} \text{ } \text{♩} \text{ veya } \text{♩} \text{ } \text{♩} = 5 \text{ sekizlik}$$



Şekil 1.6 Noktalı Nota Değerleri ve Bağlar

Sus' a değinilmişken, onu da şu şekilde açıklayabiliriz:

Suskular (Es'ler): Müzik yazısında sessiz süreleri gösteren işaretlerin adıdır. Her tür notanın kendisiyle eş zaman değeri taşıyan bir susku karşılığı vardır.



Şekil 1.7 Notaların Eş Zamanlı Susku Değerleri

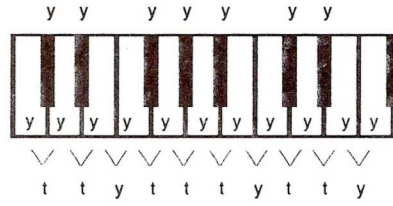
I.3. Müzikte Kullanılan Donanımlar (Arızalar, Değiştirgeçler) ve Süslemeler

Müzikte notların ses yüksekliğinde değişiklik yapmak için işaretler vardır. Notanın ismi aynı kalarak yalnızca önüne konulan işaretle yarım perde tizleştirilebilen, pesleştirilebilen ya da eski haline getirilebilen işaretlerdir. Bunlar şöyledir:

- i. Diyez (#): Bir sesi yarım perde tizleştirilebilen işaretlerdir.
Çift Diyez (X): Bir sesi tam perde tizleştirilebilen işaretlerdir.
- ii. Bemol (b): Bir sesi yarım perde pesleştirilebilen işaretlerdir.
Çift Bemol (bb). Bir sesi tam perde pesleştirilebilen işaretlerdir.
- iii. Bekar: Değişikliğe uğratılmış bir sesi eski (doğal) haline getirebilen işaretlerdir.

Açıklarken kullanılan yarım perde ve tam perde terimlerini daha detaylı incelemek gerekirse:

Piyano klavyesinde iki çeşit tuş vardır: siyah ve beyaz tuşlar. Piyanoya baktığımızda bu siyah ve beyaz tuşların bazılarının birbiri ile eşit aralıklı olmadığını görürüz. İşte bunlar notalar arasında perde farkı olduğunu gösterir.



Şekil 1.8 Piyanodaki Siyah ve Beyaz Tuşlar

Üstteki şekilde de görüldüğü gibi bazı perdelerde “t” bazı perdelerde “y” harfini görmekteyiz. “t” harfi, iki nota arası bir ses olan tam perdeyi göstermekte, “y” harfi, iki nota arası yarım ses olan yarım perdeyi göstermektedir.

Süslemeler: Diğer sanat dallarında olduğu gibi müzikte de “dekoratif” amaçlarla ana ezgiye eklenen öğelere süsleme denir.

	Yazılır	Çalınır
Basamak		
Çarpma		
Yukarı Mordan		
Aşağı Mordan		
Grupetto		
Trill		

Şekil 1.9 Süsleme Notalarının Yazılıp Çalınma Şekilleri

I.4. Ritim

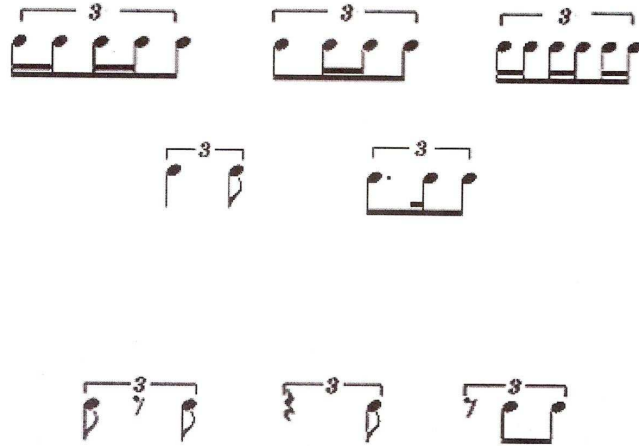
Sesin özellikleri olan yükseklik gürlük ve niteliğin ötesinde, belli bir süre içinde yer alan müzikal hareketin bütün yönlerini temsil etmesine ritim denir.

Ritim, müziği oluşturan üç temel öğeden (Ezgi, Armoni, Ritm) biridir. Müziğin hareketini yani karakterini belirler. Dünyanın da belirli bir ritmi vardır. Örneğin; gündüz ile gecenin birbirini izlemesi, kalp atışları, nefes alıp verişler ve kıyıya vuran dalgalar gibi. Müzik yazımında kullanılan ve seslerin süresini gösteren birlik, ikilik, dörtlük gibi değerler, iki ve katlarına eşit olarak bölünürler. Ancak bu düzen dışında da bir vuruşun üç eşit nota içermesi de mümkündür. Buna aşağıdaki şekilde de belirtilen üçleme denir.

Doğal Bölünme		Üçleme	
: =	o o =	o o o =	o o o =
o =	p p =	p p p =	p p p =
p =	p p =	p p p =	p p p =
p =	p p =	p p p =	p p p =
p =	p p =	p p p =	p p p =
p =	p p =	p p p =	p p p =
p =	p p =	p p p =	p p p =

Şekil 1.10 Notaların Bölünmesi

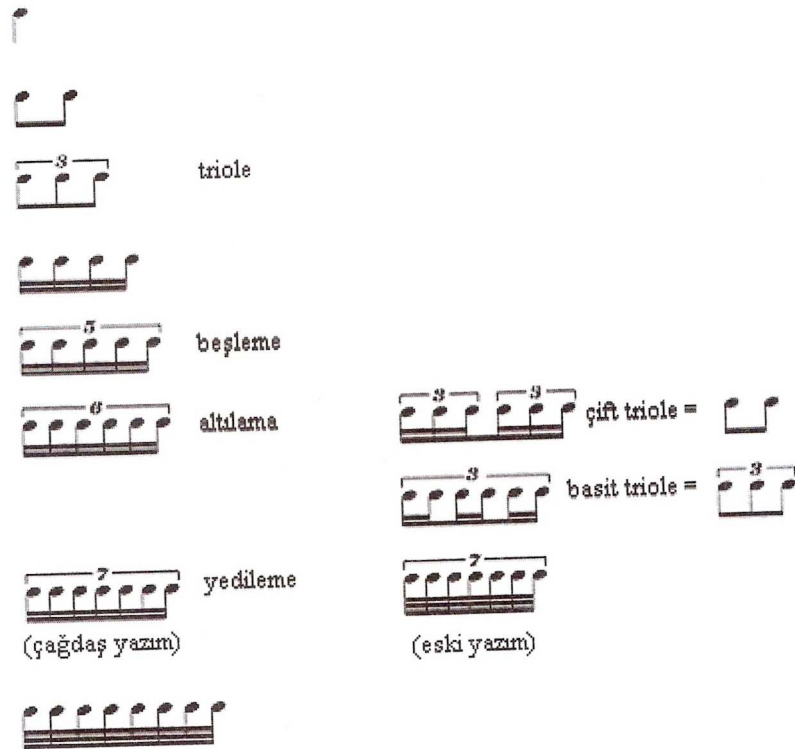
Ayrıca üçlemeler farklı şekillerde de yazılabilir.



Şekil 1.11 Üçleme Yazılım Çeşitleri

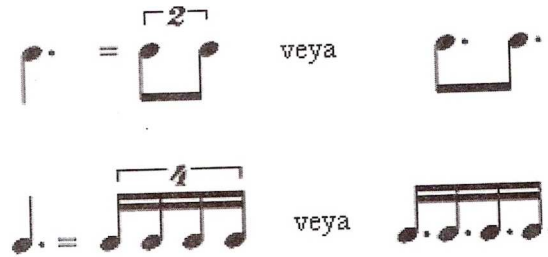
Üçleme gibi bir notanın beş, altı, yedi gibi düzen dışı bölünmeleri de mümkündür.

Bir dörtlük notanın bölünüşlerini aşağıdaki gibi gösterebiliriz.



Şekil 1.12 Dörtlük Notanın Düzen Dışı Bölünmeleri

Noktalı değerlerin ikiye bölünmesine ikileme, dörde bölünmesine dörtleme diyoruz.



Şekil 1.13 Dörtlük Notanın Düzen Dışı Bölünmeleri

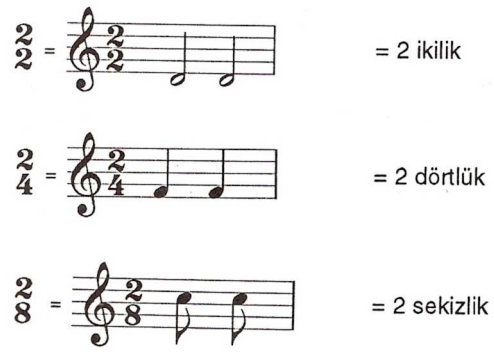
I.5. Ölçü

Bir müzik eserinin süre olarak birbirine eşit gruplara bölünüş birimlerine ve bu eşit kümelerin yarattığı süre disiplinine ölçü denir. İşte bu birbirine eşit bazı grupların vuruşları kuvvetli, bazı vuruşları hafiftir. Kuvvetli olanlar aksanlı, vurgulu vuruşlardır. Bu vuruş grupları iki, üç veya dört vuruş şeklindedir. Dolayısı ile bir ölçüde iki zamanlı, üç zamanlı, dört zamanlı oluşumlar karşımıza çıkar.

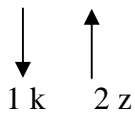
Ölçüler aralarına dikey olarak inen çizgiler ile birbirlerinden ayrılırlar. İşte bu çizgiye ölçü çizgisi denir. Ölçü içindeki vuruş sayısı, parçanın başlangıcında donanımdan sonra anahtarın önüne konulan ölçü işareti ile gösterilir (2/4, 3/4, 4/4).

Örnek: 2/4'de 2 sayısı ölçü içinde iki ölçü olduğunu 4 sayısı ise ölçünün dörtlüklerden veya dörtlüğe eşit notlardan oluşacağını gösterir.

İki zamanlılık: Aşağıdaki tablo iki zamanlılıkta en çok kullanılan ölçü düzenlerini gösterir.

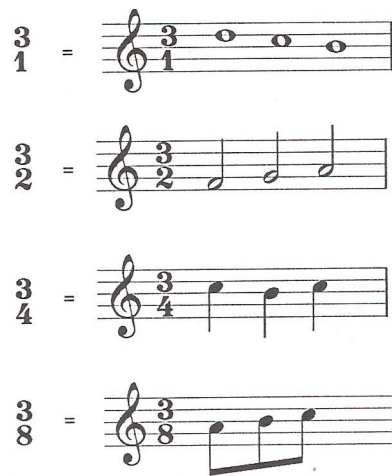
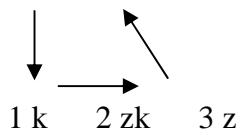


İki zamanlı ölçülerde birinci zaman kuvvetli, ikinci zaman zayıftır. Vuruşu ise aşağıda belirtildiği gibidir.



Üç zamanlılık: Üç zamanlı ölçülerde birinci zaman kuvvetli ikinci zaman zayıf üçüncü zaman da en zayıf vuruştur.

Vuruşu şu şekildedir:



Dört zamanlılık: Dört zamanlı ölçülerde, birinci zamana kuvvetli, ikinci zaman zayıf, üçüncü zaman kuvvetli (birinciden daha az kuvvetli), dördüncü zaman zayıf vuruşu kapsar.

$\begin{array}{c} \downarrow \quad \nearrow \\ \leftarrow 2 z \quad 1 k \quad 3 k \quad 4 z \rightarrow \end{array}$

$\frac{4}{2} =$

$\frac{4}{4} =$

$\frac{4}{8} =$

Şekil 1.16 Dört Zamanlı Yazılımlar

İki zamanlı, üç zamanlı ve dört zamanlı ölçüler iki ana grupta toplanırlar.

- i. Basit ölçüler: Bir zamanın iki veya katlarına bölüldüğü ölçülerdir.
- ii. Bileşik ölçüler: Bir zamanın üç ve katlarına bölüldüğü ölçülerdir.

	<u>Basit ölçüler</u>							<u>Bileşik Ölçüler</u>					
İKİ	2	2	2	2	2	2	2	6	6	6	6	6	6
ZAMANLI	1	2	4	8	16	32	64	2	4	8	16	32	64
	Nadir görülür							Nadir görülür					
ÜÇ	3	3	3	3	3	3	3	9	9	9	9	9	9
ZAMANLI	1	2	4	8	16	32	64	2	4	8	16	32	64
	Nadir görülür							Nadir görülür					
DÖRT	4	4	4	4	4	4	4	12	12	12	12	12	12
ZAMANLI	1	2	4	8	16	32	64	2	4	8	16	32	64
	Nadir görülür							Nadir görülür					

Şekil 1.17 Tüm Zamanların Ölçüleri

Yukarıdaki tabloda iki zamanlı basit ölçüler grubunda yer alan 2/2'lik ölçü aynı zamanda "C" şeklinde de gösterilebilir. 4/4 ise "C" ile gösterilebilir.

Auftakt (Eksik ölçü): Bir müzik cümlesi ölçünün birinci vuruşu yerine iki, üç veya dördüncü vuruşunda ya da bu vuruşların zayıf yarısında başlarsa buna auftakt denir.

I.5.1. Senkop

Ritmik harekette vurguların yerleşme düzeninde çeşitlilik yaratmak üzere, olağan vurgu düzeninin değiştirilmesine denir. Bir senkop düzeni oluşturmanın en çok başvurulan dört yolu şunlardır:



Şekil 1.18 Vurguların Yerleşme Düzeni

I.6. Tempo

Müzikte çok ağırdan, çok hızlıya kadar bütün hız derecelerini kapsayan kavrama denir. Hız derecelerini yazılı terimler ile belirtilir. Bunlardan en önemlileri şunlardır:

Grave: Çok ağır

Lento: Ağır

Largo: Geniş

Larghetto: Oldukça geniş

Adagio: Acele etmeden

Andante: Orta yürüme hızında

Moderato: Orta hızda

Alegretto: Oldukça hızlı

Alegro: Hızlı

Vivace: Canlı

Presto: Çok hızlı

Presstissimo: Olabildiğince hızlı

İstenilen temponun ayrıntılı olarak anlatılmasında yukarıda sıralanmış olanlar dışında pek çok sözcük kullanılır. Bunlar da şöyledir:

Guisto: Tam olarak, sıkı

Assai: Çok

Molto: Çok

Con moto: Hareketli

Sostenuto: Tutarak

Ma non troppo: Ama çok değil

Con fuoco: Ateşli

I.7. Gürlükler

Gürlük sesin şiddetidir. Bir sesin gürlüğü, titreşim dalgasının genişliğine bağlıdır. Titreşimin genişliği arttıkça, sesin gürlüğü de artar, titreşim zayıfladıkça gürlük de azalır. Seslerin en hafifi ile en gür sınırları arasındaki bölge çeşitli gürlük derecelerine bölünür. Bu gürlük dereceleri bir takım işaretler ile belirtilir.

fff = molto fortissimo *son derece gür*
ff = fortissimo *çok gür*
f = forte *gür*
mf = mezzo forte *orta gürlükte*
mp = mezzo piano *orta hafiflikte*
p = piano *hafif*
pp = pianissimo *çok hafif*
ppp = molto pianissimo *son derece hafif*

Şekil 1.19 Gürlük Derece İşaretleri

Bir gürlükten yavaş yavaş hafife gidilmesine *decrecendo* (>), hafiften yavaş yavaş kuvvetliye gidilmesine *crescendo* (<) denir. Beklenmedik biçimde birden parçanın hafiflemesine de *subito* (sub) denmektedir.

Güçlü bir vurgu ile sese yüklenme *sforzando* (sfz) , sesin kısa çalınması *staccato*, sese verilen süre değerinin tam olarak sonuna kadar uzatılmasına *tenuto* denmektedir. Bazen de çalma biçimi aşağıdaki terimler kullanılarak belirlenir:

Cantabile: Şarkı söyler gibi

Dolce: Tatlılıkla

Giacoso: Neşe ile

Maestoso: Görkemli bir biçimde

Grazioso: İncelikle

Animato: Canlı bir biçimde

I.8. Diziler (Gamlar)

Bir dizi, herhangi bir ses ile onun sekizlisi arasında, yukarıya ya da aşağıya doğru birbiri arkasınca gelen seslerin tümüdür. Dizi sözcüğü Latince merdiven anlamına gelen “scala” sözcüğünden ortaya çıkmıştır. Dünya üzerindeki müzikler de çok çeşitli diziler kullanılmaktadır: Pentatonik Dizileri, Hint Sa-grama Dizileri, 17 sesli Arap Dizileri, Tam Perde Dizileri, Kromatik Diziler bunlardan yalnızca birkaçıdır. Avrupa müziğinin temel dizisi diyatonik dizidir. Bu dizi bir sekizli içindeki tam ya da yarım perdelerle kurulmuştur. Bu dizideki her bir ses bir dereceyi temsil eder.

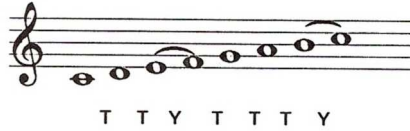


Şekil 1.20 Bir Dizideki Dereceler

Bu dereceler teknik adlarda verilir. Buna göre;

Derece	Teknik Ad
I.	Tonik (Eksen)
II.	Super Tonik (Eksen üstü)
III.	Mediyant (Ortanca)
IV.	Subdominant (Alt çeken)
V.	Dominant (Çeken)
VI.	Alt Mediyant (Alt ortanca)
VII.	Sansibl (Yeden)

Majör Diziler: Piyanoda do'dan do'ya tüm beyaz tuşların çalınmasıyla majör dizi elde edilir. Bu diziyeye majör dizi denmesinin nedeni, dizideki tam ile yarım perdelerin dizilişidir.



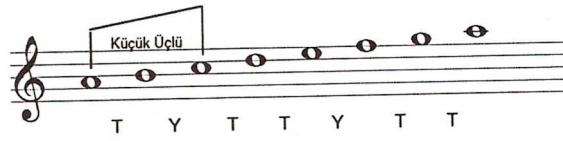
Şekil 1.21 Major Dizi Perde Aralıkları

Bu dizilişe göre bir majör dizinin temel aralığı birinci ve üçüncü dereceler arasındaki büyük üçlü (majör üçlü) dür. Majör kısaca “M” olarakta gösterilir.



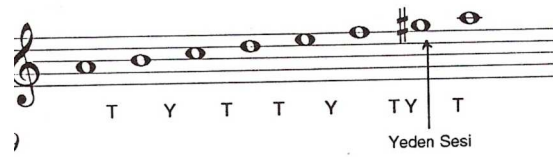
Şekil 1.22 Major Üçlü Perde Aralığı

Minör Diziler: Bir diziyi majör dizi yapan özel aralığın, o dizinin tonik ile mediyant sesleri arasındaki aralık olduğunu biliyoruz artık. İşte minör dizide bu sesler bir tam perde ve bir yarım perdeden oluşuyor. Bir buçuk perdelik bu aralığı küçük üçlü (minör üçlü) denir. Minör kısaca “m” olarak da gösterilir.



Şekil 1.23 Minör Dizi Perde Aralıkları

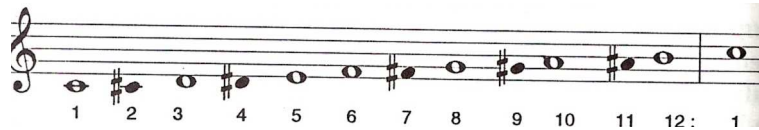
Armonik Minör Dizi: Bir doğal minör dizisinin, giderken ve dönerken VI. derecesini tizleştirilmesiyle elde edilen minördür.



Şekil 1.24 Armonik Minör Perde Aralıkları

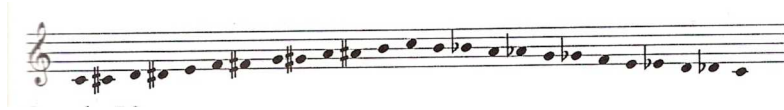
Melodik Minör Dizi: Bir doğal minör dizisinin, giderken VI. ve VII. dereceleri tizleşmesi, dönerken bu dereceler dizideki doğal halleriyle dönmesi melodik minör dizisini oluşturur.

Kromatik Dizi: Piyanoda do'dan do'ya hem siyah, hem beyaz tuşla sırasıyla basarsak, içinde on iki tane yarım perde elde ederiz. İşte bu elde ettiğimiz bu diziye kromatik dizi denir.



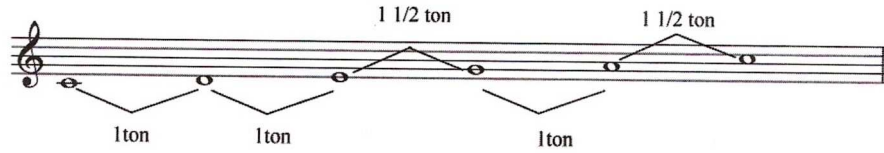
Şekil 1.25 Melodik Minör Perde Aralıkları

Kromatik diziye yazıya geçirmede en alışılmış yöntem, çıkışta diyezlerin, inişte de bemollerin yazılmasıdır.



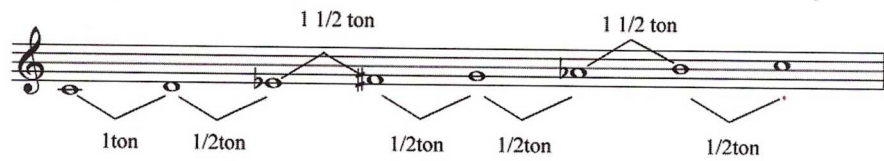
Şekil 1.26 Kromatik Çıkıcı ve İnici Dizi

Pentatonik Dizi: Bu dizi beş sestem kuruludur. Piyanodaki beş siyah tuşun, fa diyez'den başlayarak sırayla çalınmasıyla pentatonik diziyi elde etmiş oluruz. Çin, Japon gibi ülkelerinin yerel ezgileri kadar, Afrika ve İskoçya'da da birçok ezgi bu dizi üzerine yazılmıştır.



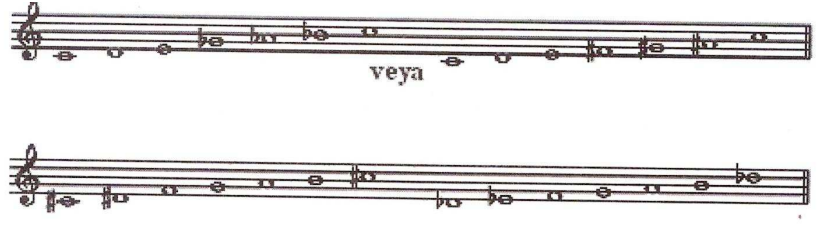
Şekil 1.27 Pentatonik Dizi

Çingene Dizisi: Bu dizi armonik minör gamının IV. derecesini yarım perde kromatik tizleştirmek suretiyle oluşturulur.



Şekil 1.28 Çingene Dizisi

Tam Ton Dizi: Bir oktavin altı eşit aralığa bölünmesi sonucunda oluşan dizidir. Diziyi oluşturan her aralık bir tam perdedir. İki tane tam ton dizisi vardır. Kromatik dizi gibi tam ton dizisi tonal¹ değildir, yani diyatonik² anlamda tonaliteyi belirlemek mümkün değildir.



Şekil 1.29 Tam Ton Dizisi

Dodekafonik Dizi: “Serial” müzik denilen ve yirminci yüzyılın en önemli müzik sistemi olan oniki ton müziğinin temel yapısıdır. Bir oktav oniki farklı sese bölünür ve besteci bunu istediği gibi sıralar. Her bir ses bağımsızdır.



Şekil 1.30 Dodekafonik Dizi

Anarmonik Sesler (Sesdeşler)

Ses yüksekliği bakımından birbirinin eş değeri olan iki notaya sesdeş denir. Örneğin “do diyez” in sesdeşi “re bemol” dür.

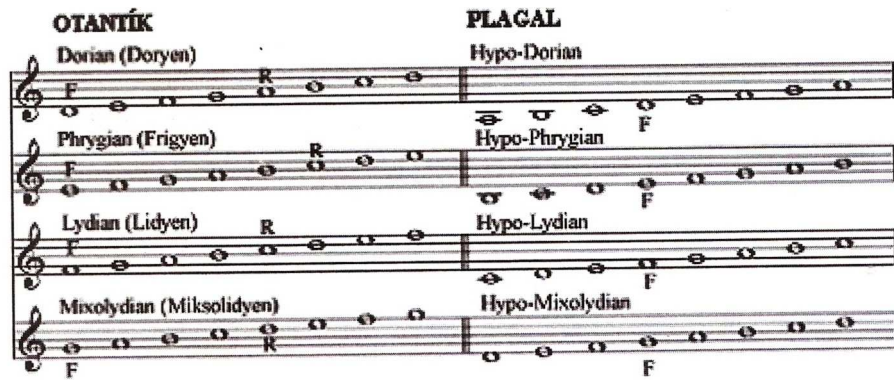
I.9. Modlar

Dizilerin ve melodilerin sınıflandırılmasında kullanılan temel kavrama denir. Batı uygarlığı dizilerinin kökleri, Antik Yunan’da kullanılmış olan dizilere kadar uzanır.

Yunan dizileri, Frigya, Lidya, İyonya gibi belirli coğrafi bölgelerin adını taşıyan tam ve yarım perdelerin “inici”olarak kendine özgü sıralanışıyla oluşmuştur. Erken

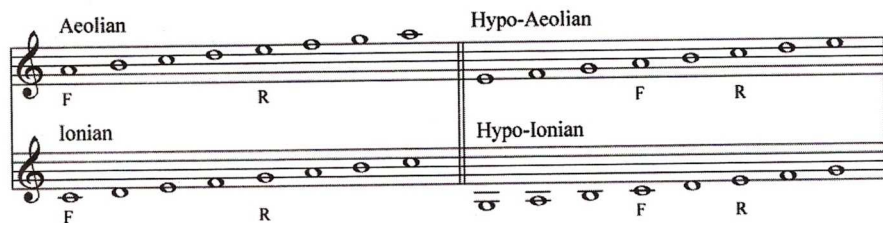
Ortaçağda, Yunan müzik teorisi geleneğinden etkilendiği belli olan Hristiyan kilise müzikçileri, Yunan dizilerini en azından isimlerini alarak kullanmayı sürdürmüşlerdir.

Ancak, Latince “modus” adını verdikleri bu dizilerdeki sesleri, nedeni bilinmeyen bir yanlış anlamayla Yunan geleneğindeki gibi ”inici” değil, “çıkıcı” olarak re’den başlatarak sıralamışlardır: Doryen, Frigyen, Lidyen, Mixolidyen. Bu kilise müzikçileri bu dört moda “Otantik” adını vermiş, onların alt dördüncü derecesinden başlayan modlara ise “Plagal” demişlerdir. Yunanların ön adı “hipo” onlara da uygulanmıştır.



Şekil 1.31 Modların Kullanımı ve Sıralanması

Sonraları bu dört moda iki yeni mod daha eklenmiştir; Eolyen ve İyonyen.



Şekil 1.32 Modların Kullanımı ve Sıralanması

I.10. Tonalite

Müzikte kullanılan gamların (dizilerin) yapısını düzenleyen, belirleyen kuralların bütününe denir. Tonalite sistemi, on yedinci yüzyılın sonlarından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu sistem oniki majör ve oniki minör gamı içerir.

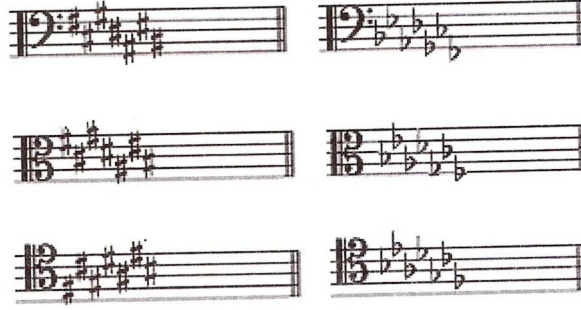
Tonal Donanım: Bir eserin hangi tonda yazıldığını açıklama işlevindeki değiştirici işaretlerdir. Dizeğin başına, anahtar ile zaman donanımını gösteren rakamlar arasına konur. Şimdi tüm dizilerin aldığı diyez ve bemollerini dizek üzerinde nereye, hangi sırayla yazılacağını gösterelim.

Sol maj . Re maj . La maj . Mi maj. Si maj. Fa # maj. Do #maj.

Fa maj . Si b maj Mi b maj. La b maj. Re b maj. Sol b maj. Do b maj.

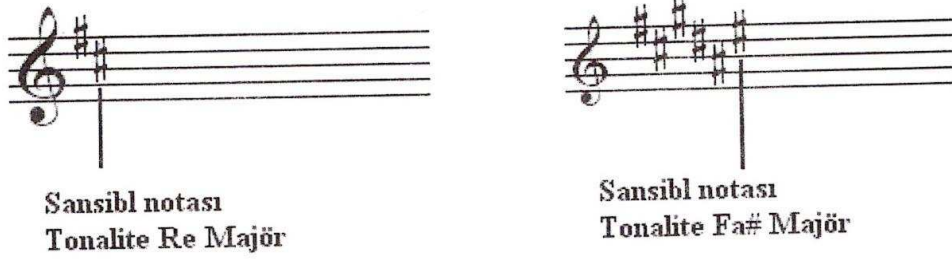
Şekil 1.33 Diyez ve Bemollerin Dizek Üzerinde Sıralanışı

Kullanılan diğer anahtarlarda da şu şekilde gösterilir.



Şekil 1.34 Diyez ve Bemollerin Farklı Anahtarlardaki Sıralanışı

Donanımdan Diyezli majör yer alan son diyezden yarım perde yukarı çıkarak buluyoruz.



Şekil 1.35 Diyezli Major Gamın Bulunma Şekli

Bemollü Majör tonaliteyi, donanımda yer alan son bemolden bir önceki yani bir geri giderek buluyoruz.

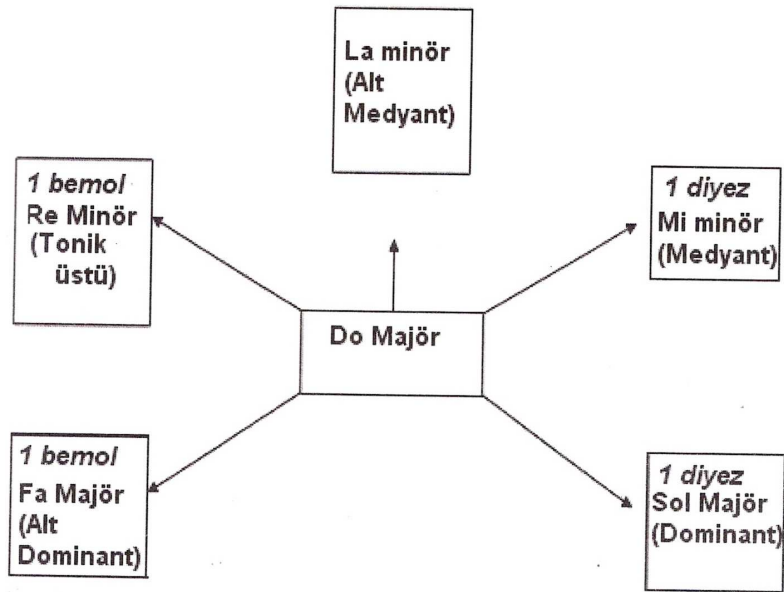


Şekil 1.36 Bemollü Major Gamın Bulunma Şekli

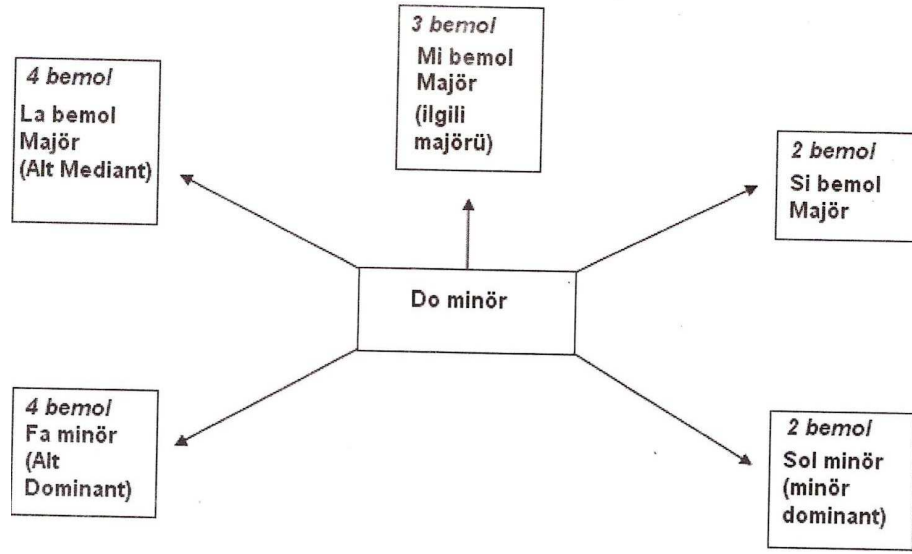
Her majörün minörünü de, majörü isimlendiren notadan bir buçuk perde yani küçük üçlü aşağıya inerek buluyoruz.

Örnek: La majörün minörünü bulmak için, “la” sesinden küçük üçlü aşağıya inerek fa diyez minör olduğunu biliyoruz.

Komşu Tonlar: Bir majör tonun komşu tonları, ilgili minör tonu, dominant tonu ve onun ilgili minörü, subdominant tonu ve onun ilgili minörüdür.



Şekil 1.37 Do Majorün Komşu Tonları



Şekil 1.38 Do Minörün Komşu Tonları

I.11. Aralık

İki farklı sesin arasındaki ton mesafesine (ses yüksekliğine) aralık denir. Majör ve minör diziler konusundan da anımsayacağımız gibi, bir üçlü aralığı, içindeki tam ile yarım perdelerin yerleştirilişine göre, büyük de olabilir, küçük de olabilir. Bu aralıkların sınıflandırılmasında sayısal adlandırmaların dışında, niteliksel farklılıkların da kullanıldığını gösterir. Aralıkların birbirleri arasındaki nitelik¹ farklarını şu sözcüklerle belirtiriz: Tam, büyük, küçük, artık ve eksik.

Bir majör dizideki tam aralıklar; birli (ünison), dördü, beşli ile sekizlidir. Öteki aralıkların tümü büyük ve küçük olarak adlandırılır.

2'li MAJÖR MİNÖR

3'lü (1 ton) veya (1/2 ton)

6'lı (2 ton) veya (1 1/2 ton)

7'li (4 1/2 ton) veya (4 ton)

(5 1/2 ton) veya (5 ton)

Şekil 1.39 Major (Büyük) ve Minör (Küçük) Aralıklar

4'lü TAM ARTMIŞ

5'li (2 1/2 ton) veya (3 ton)

8'li (3 1/2 ton) veya (4 ton)

(6 ton) veya (6 1/2 ton)

Şekil 1.40 Tam ve Artmış Aralıklar

4'lü TAM EKSİLMİŞ

5'li (2 1/2 ton) veya (2 ton)

8'li (3 1/2 ton) veya (3 ton)

(6 ton) veya (5 1/2 ton)

Şekil 1.41 Tam ve Eksilmiş Aralıklar

2'li MAJÖR ARTMIŞ

3'lü MİNÖR EKŞİLMİŞ

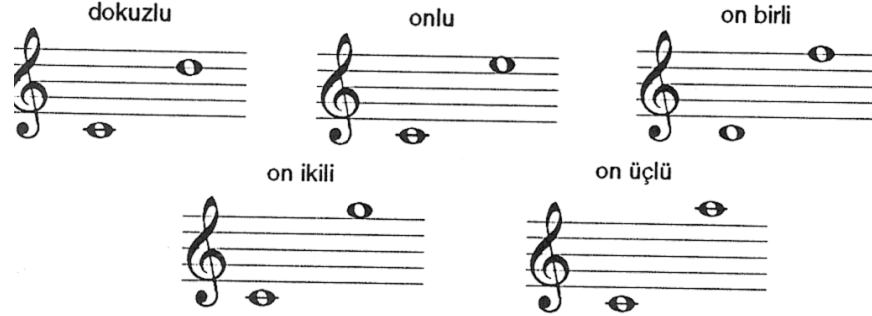
Şekil 1.42 Major, Minör Artık ve Eksik Aralıklar

Aralıklar	Nitelikleri (küçükten büyüğe)			
2 li	—	Minör	Majör	Artmış
3 lü	Eksilmiş	Minör	Majör	(Artmış)
4 lü	Eksilmiş	—	Tam	Artmış
5 li	Eksilmiş	—	Tam	Artmış
6 lı	(Eksilmiş)	Minör	Majör	Artmış
7 li	Eksilmiş	Minör	Majör	(Artmış)
8 li	Eksilmiş	—	Tam	Artmış

Şekil 1.43 Aralıkların Nitelikleri

Üç tam aralık içerdiği için artık dördlüğe triton da denir.

Sekizliden büyük aralıklara bileşik aralık denir.



Şekil 1.44 Bileşik Aralıklar

Aralıklar konsonans ve dissonans diye ikiye ayrılırlar.

- i. Konsonans aralıklar: Birlikte bir bütün oluşturan uyumlu aralıklardır. (B ve k 3'lü, T5'li, T4'li, B ve k 6'lı , T8'li).
- ii. Dissonans aralıklar: Belirli bir uyumsuzluk içeren ve konsonans aralığa karar verme gereksinimi duyan uyumsuz aralıklardır (B ve k 2'li, B ve k 7'li, bütün artık ve eksik aralıklar).

Aralıkların Çevrilmeleri

Bir aralığı çevirirken, ya alttaki ses bir sekizli yukarı alınır, ya da üstteki ses bir sekizli aşağı alınır. Çevrim yapıldığında majör aralıklar minör; minör aralıklar majör; artmış aralıklar eksik; eksik aralıklarda artık olur. Tamlar ise tam olarak kalır.



Şekil 1.45 Aralık Çevrimleri

II. BÖLÜM ARMONİ

Uyum ve ahenk demektir. Seslerin uyumundaki kural ve yaratıcı ilkeleri geliştiren bilim ve sanattır. Armoninin gereği akorlardır. Aynı anda duyulan iki ya da daha çok sese akor denir.

II.1. Kadanslar

Müzikte bir cümlenin bitiş etkisine, karara varışına kadans denir.

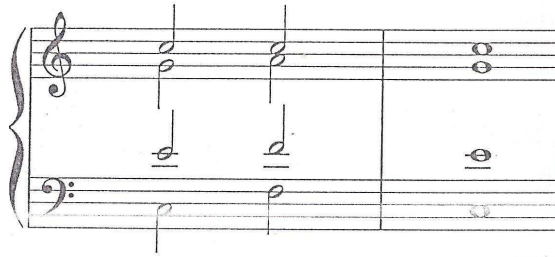
Müzikte çok sık kullanılan beş çeşit kadans vardır:

Otantik: I-V-I



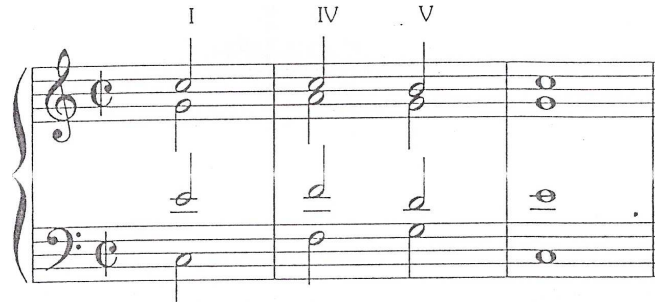
Şekil 2.1 Otantik Kadans Örneği

Plagal: I-IV-I



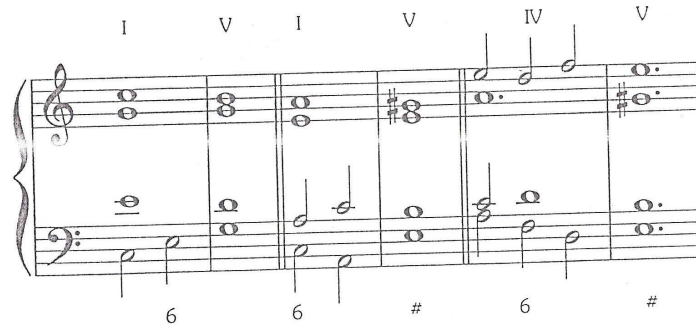
Şekil 2.2 Plagal Kadans Örneği

Tam: I-IV-V-I



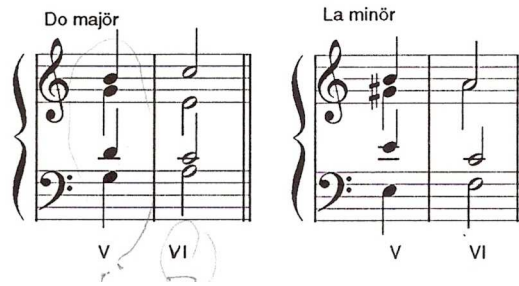
Şekil 2.3 Tam Kadans Örneği

Yarım: IV veya II-V



Şekil 2.4 Yarım Kadans Örneği

Kırık: V-VI



Şekil 2.5 Kırık Kadans Örneği

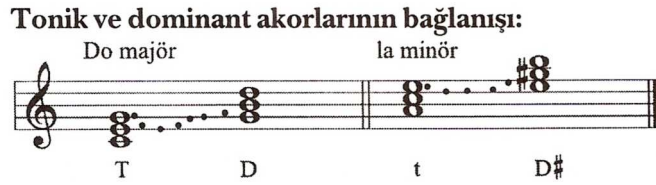
II.2. Akor ve Bağlanışları

Akorlar ve bağlanışlarını iki alt başlıkta toplayabiliriz.

II.2.1. Ortak Sesi Olan Akorların Bağlanması (Armonik)

Çalışmalarımızda kullanacağımız üç ana akor arasında ortak sesi olanlar tonik (eksen) kısaltması “T” – dominant (çeken) kısaltması “D” -ve tonik- subdominant (altçeken) kısaltması “S” akorlardır.

II.2.1.1. Tonik ve Dominant Bağlılıkları (T-D)



Şekil 2.6 T-D Akorlarının Bağlılık Örneği

İki akoru bağlarken akor seslerin en doğal ve en yakın hareketlerini kullanmak gerekir. En yakın seslere gitmediği ve ortak ses kullanılmadığı zaman, 5’li ve 8’li hataları ile karşılaşmak mümkündür.

II.2.1.2. Tonik ve Subdominant Bağlılıkları (T-S):

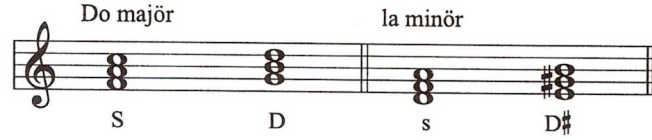


Şekil 2.7 T-S Akorlarının Bağlılık Örneği

T-S bağlantısında tıpkı T-D bağlantısında olduğu gibi ortak ses vardır. Yine ortak sesi tutup geri kalan sesleri en yakın akor seslerine götürmek gerekir.

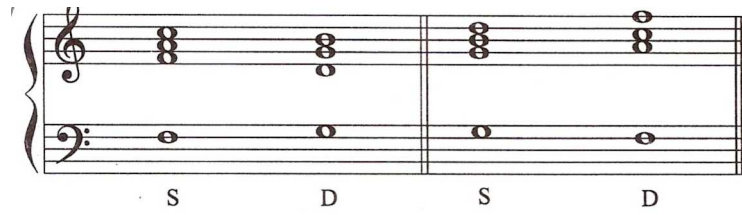
II.2.2. Ortak Sesi Olmayan Akorların Bağlanması (Melodik)

Subdominant-Dominant gibi kök sesleri ikili aralık oluşturan üçlü akorlar arasında ortak ses bulunmaz.



Şekil 2.8 Melodik Bağlanış Örneği

Bu iki akor arasında ortak sesi tutma ilkesi olmayacağından geriye yalnızca partilerin yakın hareket etmeleri ilkesine uyulması gerekecektir.



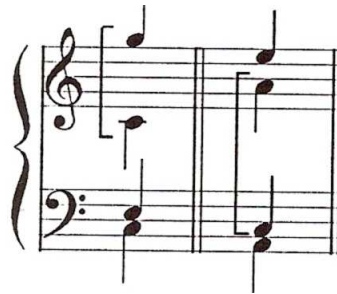
Şekil 2.9 Melodik Bağlanış Örneği

Akorları tek tek incelemeden önce şöyle bir armonideki yasaklara göz atalım.

II.2.3. Armonideki Yasaklar

Armonideki yasakları aşağıdaki gibi sınıflandırabiliriz:

- i. B3 katlanması yasaktır.
- ii. Paralel 5'li, 8'li, 2'li, 7'li, artık 4'lü yasaktır.
- iii. Partiler arası bas hariç, tenor ve alto 8'liden, alto ve soprano 10'ludan fazla açılması yasaktır.



Şekil 2.10 Armonideki Yasaklar

Koşut sekizli
ile beşli

Birliden birliye
ya da sekizliden sekizliye
yürüyüşler de gene
koşutluk etkisi taşır

Koşut beşli

Şekil 2.11 Armonideki Yasaklar

II.2.4. Üç-Beş ($\overset{5}{3}$) Akorları

Bir temel ses ile onun 3'lüsü ve 5'lisinden oluşan üç sesin dikey birlikteliği üç-beş akorunu oluşturur. Temel sesine kök adı verilir. Üç-beş akorun dört çeşidi vardır. Bunlar; Major (B+K), minör (K+B), eksik (K+K), artık (B+B).

Do majör üç-beş akoru
kök durumunda

Do minör üç-beş akoru
kök durumunda

Eksik üç-beş akoru
kök durumunda

Artık üç-beş akoru
kök durumunda

Şekil 2.12 Üç-Beş Akor Çeşitleri

Bir üç-beş akoru herhangi bir tondaki bir dizinin bütün dereceleri üzerine kurulabilir.

Do majör

I II III IV V VI VII (VII=I)

La minör

I II III IV V VI VII (VII=I)

Şekil 2.13 Major ve Minör Dizilerindeki Üç-Beş Akor Örnekleri

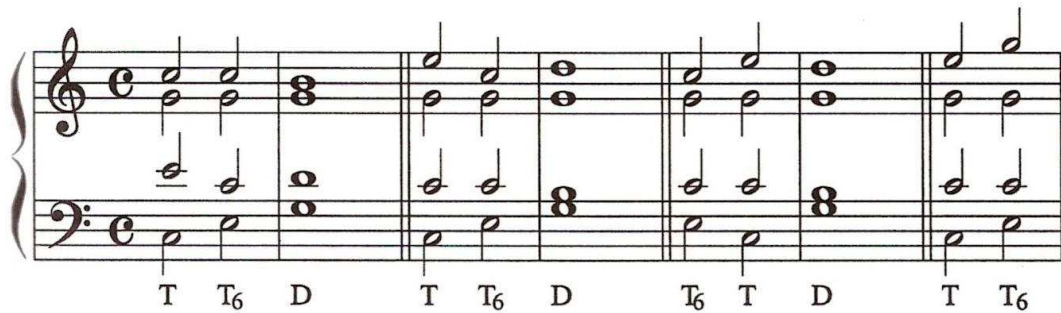
Yukarıdaki üç-beş akoru yakından incelenirse, bir major dizisinin I., IV. ve V. derecelerine kurulmuş akorlar major; II. , III. ve VI. derecelerine kurulmuş akorlar minör; VII. derecenin üzerine kurulmuş akorun ise eksik üç-beş akoru olduğunu görüyoruz.

Bir minör dizisinin I. ile IV. dereceleri üzerine kurulan akorlar minör, V. ve VI. dereceleri üzerine kurulan akorlar major, II. ile VII. dereceler üzerine kurulan akorlar eksik, III. derece üzerine kurulan ise artık üç-beş akordur.

Üç-beş akorun iki tane de çevrimi vardır.

i. Birinci çevrimi (°)

Üçlüsünün başta olması durumudur. Bas partisine daha ezgisel bir gidiş sağlamak ve bazı yeni etkiler elde etmek amacıyla çevrim akorları parçalarda sık sık karşımıza çıkmaktadır.



Şekil 2.14 Üç-Beş Akor Birinci Çevrim Örneği

The image shows two musical excerpts. The top excerpt is from Schuman, Op. 68/9, marked 'Largo', and then changes to 'Allegro' by Beethoven, Op. 31/2. The bottom excerpt is from Beethoven, Op. 2/3, marked 'Allegro assai'. Both excerpts show piano accompaniment with first inversion (6/4) chords.

Şekil 2.15 Birinci Çevrim Kullanım Örneği

ii. İkinci çevrim (6_4)

5'lisinin basta olması durumudur.

The image shows a musical score in 6/4 time. It features a sequence of chords where the 5th degree of the scale is the bass note, labeled as '6/4' below the notes. The chords are: C6/4, F6/4, C6/4, F6/4, C6/4, F6/4, C6/4, F6/4, C6/4, F6/4.

Şekil 2.16 İkinci çevrim (6_4) Kullanım Örnekleri

(6_4) akorunun iki çeşidi vardır;

I. Geçici ve işleyici (6_4) akoru

a. Geçici (6_4) akoru: Ölçünün hafif zamanında iki akor arasında kalan ve basamak basamak çıkıp inen (6_4) akoruna geçici diyoruz.

1) T D₆ T₆ T₆ D₆ T

2) S T₆ S₆ S₆ T₆ S

Şekil 2.17 Geçici (6_4) Akor Çeşitleri

Geçici (6_4) akorunun da iki çeşidi vardır;

1. Tonik akorlarının arasına dominant akorun gelmesi
2. Subdominant akorlarının arasına tonik akorun gelmesi

Geçici (6_4) akorunu kurarken uygulanacak yöntemler şunlardır;

1. Ortak ses tutma
2. Ters gidiş kullanma
3. İşleyici kullanma

Mozart, KV. 330 II. b1

Beethoven, Op. 33 Bagatel

Schumann, Op. 68/41

Mozart, KV. 331 II. b1.

Şekil 2.18 Geçici (6_4) Akoru Kullanım Örneği

Eğer ters gidiş soprano partisinde alınabilirse çok daha kolay (6_4) akoru kurulabilir.

b. İşleyici (6_4) akoru

Ölçünün hafif yerinde gelmesi ve başladığı ses geri dönmesi işleyici (6_4) akorunu oluşturur. Bu akorun tonik akorların arasına subdominant akorlarının gelmesi ile oluşan iki çeşidi vardır.

1) T S 6_4 T D D T 6_4 D T T 6_4 D 6_4 T 6_4 S D 6_4 S 6_4 D 6_4 T

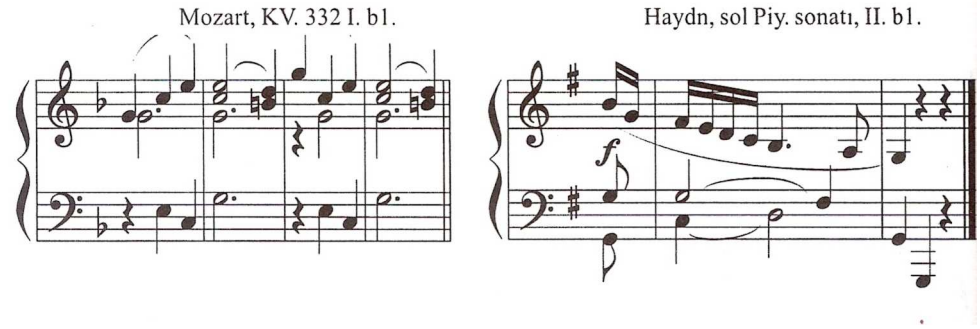
Canlı Schumann, Op. 68/8

Şekil 2.19 İşleyici (6_4) Akoru Çeşit ve Kullanım Örneği

II. Geciktirici (6_4) akoru: Ölçünün güçlü yerinde gelerek asıl gelmesi gereken akoru geciktirmesi geciktirici (6_4) akorunu oluşturur. Bu akoru kurarken hangi akoru geciktirirsek onun şifresini yazıyoruz.

b) T S D 6_4 $\frac{5}{3}$ T

Şekil 2.20 Geciktirici (6_4) Akoru Kullanım Örneği



Şekil 2.21 Geciktirici (6_4) Akoru Kullanım Örneği

II.3. Armoniye Yabancı Sesler

Akor sesinden olmayan seslere denir. Geçici (note de passage), işleme (brodorie), atlayarak işleme (eşape), ön duyurma (anticipation), abantı (apoggiature), gecikme (rötar) ve pedal olmak üzere yedi çeşidi vardır.

- Geçici: Ölçünün güçsüz yerinde meydana gelen ve basamak basamak inip, çıkan yabancı seslere denir.
- İşleyici: Ölçünün güçsü yerinde meydana gelen ve başladığı ses geri dönen yabancı seslere denir. Atlayarak işleme ölçünün güçsüz yerinde meydana gelen ve başladığı sese geri dönmeden başka bir işleme daha yapan yabancı seslere denir.
- Ön duyurma: Ölçünün güçsüz yerinde meydana gelen ve bir sonraki akordaki sesi bize önceden duyuran yabancı seslere denir.
- Abantı: Ölçünün güçlü yerinde meydana gelen ve hiçbir hazırlığı olmadan asıl gelmesi gereken sesi geciktiren yabancı seslere denir.
- Gecikme: Ölçünün güçlü yerinde gelmesine rağmen önceden hazırlanan ve asıl gelmesi gereken sesi geciktiren yabancı seslere denir.
- Pedal: Genellikle üst partiler yürüyüşlerini sürdürürken alt partide uzayan seslere denir.

II.4. Dominant 7'li Akoru (D7)

Subdominant temelini de içerisine alan dört sesli bir akordur. Dominant akoruna katılan bu yeni sesin, dominant temeli ile arası 7'li bir aralık olduğu için, bu akora dominant 7'li akoru denilmiştir. Bu akor içerisinde iki uyumsuz aralık vardır. Biri temel ve 7'li arasındaki 7'li aralık, diğeri ise dominant 3'lüsü olan yeden ile 7'li arasındaki eksik 5'li aralıdır. D₇ aralığı her zaman T⁵₃ akoruna çözülür. Çözülürken de akorun 7'lisi bir basamak aşağıya iner.

Şekil 2.23 Dominant 7'li Tonik Bağlantısı Örneği

Şekil 2.24 Dominant 7'li Tonik Kullanım Örneği

Şekil 2.25 Dominant 7'li Çevrimleri

Diğer 7'li akorlar :

Kök sesin üzerinde bir 3'lü, bir 5'li ve bir 7'linin duyulması ile oluşur.

- a. Major 7'li: Major tonların I. ve IV. derecelerinde minör tonların VI. derecesinde kurulur. Bir major 5'li akorunun üzerine büyük 3'lü eklenmesi ile oluşur. Tüm 7'li akorlarda olduğu gibi bir kök hali ve üç çevrimi vardır.



Şekil 2.26 Major 7'li Çevrimleri

- b. Minör 7'li: Major tonların II. , III. ve VI. dereceleri minör tonların IV. derecesi üzerinde kurulur. Minör 5'li akor üzerine küçük 3'lü eklenmesi ile oluşur. Kök hariç üç çevrimi vardır.



Şekil 2.27 Minör 7'li Çevrimleri

- c. Yeden (Sansibl) 7'li: Eksilmiş 5'li akorun üzerine büyük üçlü eklenmesi ile oluşur. Dominant 9'lu major akorunun köksüz halidir. Dolayısı ile sansibl, 7'li ve 9'lu seslerinden oluşmaktadır. Doğal olarak toniğe karar vermek durumundadır.

9'lu
7'li

Do Majör VII
La minör II (suni 7'li)

9
7
+

Şekil 2.28 Yeden 7'li Akoru ve Çözümü

- d. Eksik 7'li: Eksilmiş 5'lü akorunun üzerine küçük üçlü eklenmesi ile oluşur. Dominant 9'lu minör akorunun köklü halidir. Sansibl yarım ton çıkar, 7'li ve 9'lu inerek karar verir. Eksik 7'li akoru minör tonların VII. derecesinde yer alan bir akor olmak ile birlikte majör tonlarda da kullanılabilir.

Do minör VII
Do Majör VII (ödünc)

b 9
7
+

Esas Birinci çevrim

Do m VII Do M VII La m VII La M VII

İkinci çevrim Üçüncü çevrim

Fa # m VII Fa # M VII Mi b m VII Mi b M VII

Şekil 2.29 Eksik 7'li Çevrimleri ve Çözümleri

Dominant major 9'lu ve minör 9'luların şifreleri şöyledir;

Dominant dokuzlu Majör

Esas	1. çevrim	2. çevrim	3. çevrim	4. çevrim
9	7	5	3	kullanılmaz
7	6	+6	+4	
+	5	4	2	

Dominant dokuzlu minör

Esas	1. çevrim	2. çevrim	3. çevrim	4. çevrim
(b) 9	7	5	(b) 3	kullanılmaz
7	6	+6	+4	
+	5	4	2	

Şekil 2.32 9'lu Akorların Çevrimleri

Tüm akorları (5'li, 7'li ve 9'lu) bir tablo halinde gösterecek olur isek;

Akorun adı	Kuruluşları	Kök haliyle dereceler			Şifrajlar		
		Tonalite Majör	minör	Esas	1. çevrim	2. çevrim	3. çevrim
• 3 Seshiler							
Majör Beşli	3M + 3m] 5T	I, IV, V	V, VI	5	6	6 4
Minör Beşli	3m + 3M] 5T	II, III, VI	I, IV	5	6	6 4
Eksilmiş Beşli	3m + 3m] 5	VII	II, VII	5	6 / +6 3	6 / 6 +4 4
Artmış Beşli	3M + 3M] +5	III	+5	6 +	6 4
• 4 Seshiler							
Dominant 7'li	M5 + 3m] 7m	V	V	7 +	6 5	+6 4	+4
Majör 7'li	M5 + 3M] 7M	I, IV	VI	7	6 5	3	2
Minör 7'li	m5 + 3m] 7m	II, III, VI	IV	7	6 5	4 3	2
Sansibl 7'li	5 + 3M] 7m	VII	II	7 5	6 / +6 5	4 / 3 +4	2 / +2 4
Eksilmiş 7'li	5 + 3m] 7	VII	7	+6 5	+4 3	+2
3m ve +5	3m + +5] 7M	I
+5 ve 3m	+5 + 3m] 7M	III
• 5 Seshiler							
Dominant + Dokuzlu (M)	7 + 3M] 9M	V	9 7 +	7 6 5	5 +6 4	3 +4 2
Dominant + Dokuzlu (m)	7 + 3m] 9m	V	(b) 9 7 +	7 6 5	5 +6 4	(b) 3 +4 2

Şekil 2.33 Akor Çeşitlerinin Çevrim ve Şifre Tablosu

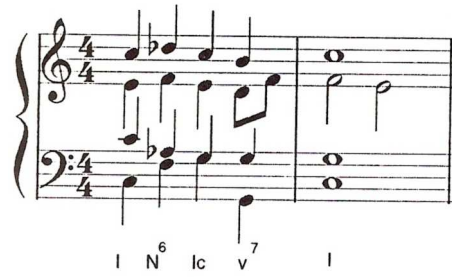
II.6. Egzotik Akorlar

II.6.1. Napoliten 6'lı Akoru

Kök sesi ile 5'lisi yarım perde pesleştirilen bir eksen üstü akorunun birinci çevrimidir. Bu pesleştirme yolu ile içe dönük, kederli bir hava yaratılır. Uyuşumsuz bir akor olmamasına rağmen, subdominant (alt çeken) işlevi taşıması yönünden, normal olarak dominant (çeken) akoruna ya da kadans (kalış) (6_4) akoruna bağlanır. İlk ortaya çıkışı Purcell kadar eskidir. "Napoliten" adını nereden aldığı bilinmemektedir.



Şekil 2.34 Napoliten Akor Örneği



Şekil 2.35 Napoliten Akor Kullanım Örneği

II.6.2. Artık 6'lı Akorları

Artık 6'lı akorlarının üç tipi vardır.

- a. İtalyan 6'lı: Büyük 3'lü ve artık 6'lı (üç sesli)

İtalyan altılısı

Do majör La minör

(Üçlü katlanmış, beşli atılmıştır.)

A⁶ Ic V I

Şekil 2.36 İtalyan 6'lı Akoru

- b. Fransız 6'lı: Büyük 3'lü, artık 4'lü ve artık 6'lı (dört sesli)

Fransız altılısı

Do majör La minör

A⁶ V I

Şekil 2.37 Fransız 6'lı Akoru

- c. Alman 6'lı: Büyük 3'lü, tam 5'li ve artık 6'lı (dört sesli)

Alman altılısı

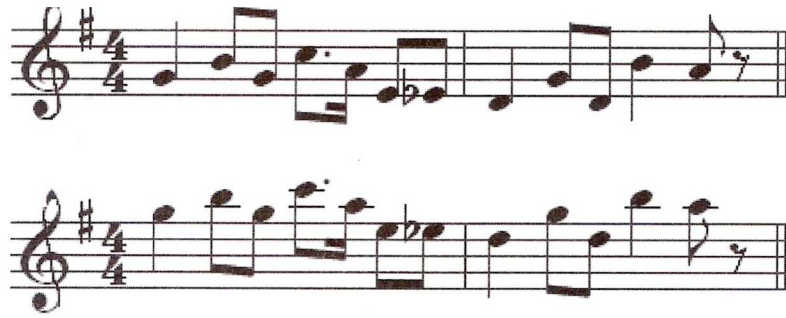
Do majör La minör

A⁶ V I

Şekil 2.38 Alman 6'lı Akoru

II.7. Transpozisyon

Herhangi bir tonda yazılmış olan bir müzik parçasını, ezgi aralıklarını çok sıkı gözeterek başka bir tona aktarmak demektir. Majör ezgiler majör, minör ezgiler minör tonlara transpoze edebilir. Majör ezgilerin minöre tranpozese mümkün değildir. Transpozenin amacı, herhangi bir vokal parti için veya çalgı için ses alanları açısından uygun olmayan bir müzik parçasının uygun olan tonaliteye aktarılmasıdır. Tranpoze; oktavda ve tonda yapılabilir.



Şekil 2.39 Oktavda Transpozisyon Örneği

Tonda yapılan transpoze:

İki türü vardır;

- a. Porte üzerinde notaların yerini değiştirerek yeni tona aktarma. Bu yöntem az kullanılır. Transpoze edilecek olan ezgi kaç ton yukarı veya aşağı kaydırılacaksa, ona göre her aralık aynı kalmak şartı ile başa yeni tonun donanımı koyularak gerçekleştirilir.



Şekil 2.40 Tonda Transpozisyon Örneği

- b. Notaların yerlerini değiştirmeden anahtar kullanma suretiyle de transpoze yapılır.



Şekil 2.41 Anahtarda Transpozisyon Örneği

II.8. Modülasyon

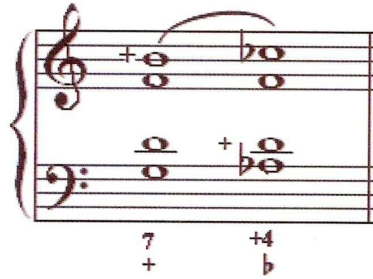
Bir tonaliteden başka bir tonaliteye veya bir moddan başka bir moda geçiş anlamındadır. Yani ton veya modun parça içindeki önemini değerlendirebilmek için şu dört faktörü göz önünde bulundurmak gerekir.

2. Kromatik modülasyon: Daha ani bir ton değişimi sağlar. Herhangi bir tonun herhangi bir derecesinde bulunan akorun bir veya daha fazla sesi kromatik olarak farklılaştırılır ve artık bu durumda ortak akor fikri ortadan kaldırılır.



şekil 2.43 Kromatik Modülasyon Örneği

3. Anarmonik modülasyon: Ton değişimleri içerisinde en ani olanıdır ve çoğu kez uzak tonlara yapılan ton değişimlerinde kullanılır. Herhangi bir akorun bir ya da daha fazla sesinin anarmonik olarak farklı duyuluğu yeni tonu belirler.



şekil 2.44 Anarmonik Modülasyon Örneği

III. BÖLÜM MÜZİK BİÇİMLERİ

Bu bölümde tüm müzik malzemesinin nasıl biçimlendiğini ve nasıl kullanıldığını inceleyeceğiz.

III.1. Motif (Örgen)

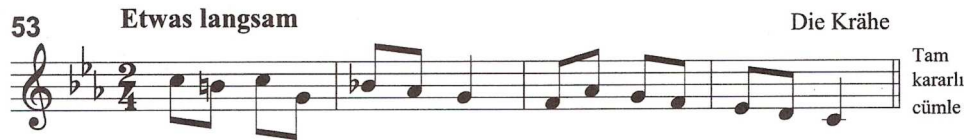
Müzik cümlesi de dilde olduğu gibi sözcüklerden oluşur. Motif, müzikte gelişmeye elverişli en küçük fikir, en küçük form ögesi ve eseri oluşturan en önemli temel taşıdır.



Şekil 3.1 Motif Örneği

III.2. Cümle

Daha derli toplu bir fikri bize açıklayan ve çoğu kez birbirini tamamlayan iki motiften oluşan form ögesidir.



Şekil 3.2 Cümle Örneği

III.3. Dönem (Period)

Aralarında bağılılık bulunan iki cümle başlı başına bir dönemi oluşturur. Birinci cümleye “öncül” denir ve genellikle yarım kadans ile sona erer, ikinci cümleye “ardcıl (soncul)” denir ve genellikle tam kadans ile sona erer.

68 Lebhaft 8. Wilder Reiter

Şekil 3.3 Dönem Örneği

Şimdi de Schumann'ın Lied'inde öğrendiğimiz motif, cümle ve dönemi inceleyelim.

A
a: ||: b a': ||
4 4 4

75 Mäßig bewegt Schumann, Op. 68 I. Melodie

Şekil 3.4 Schumann'ın Lied' i

III.4. Tema (Anafikir, Konu)

Bir hikayenin, bir romanın ya da bir tiyatro eserin nasıl bir konusu varsa müzik eserinin de bir ana fikri vardır. Tema; bir müzik eserinin çoğu zaman başında duyulan ilk fikir, bestecinin onu işleyeceği, geliştireceği bir konudur. Bir müzik eserinin teması, en küçüğünden bir motif ya da bir cümle olabileceği gibi, çoğu kez genişletilmiş bir cümle veya bir dönem de olabilir.

Mozart, K.V. 545 Piyano Sonatı
İlk Bölümün Birinci Teması

89 **Allegro**

İkinci Tema

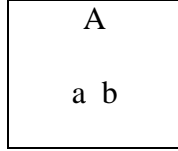
Şekil 3.5 Tema Örneği

III.5. Şarkı (Lied) formları

Şarkı formları yalnız sözlü eserler değil, birçok küçük çalgı müziği eserlerini de kapsayan ve uygulama alanı çok geniş olan bir formdur. Şarkı formları; bir, iki ve üç dönemin kendi başına bir bütünlük göstermesi ve tam kadans ile sona ermesiyle oluşur.

Şarkı formlarını dört ayrı yapıda inceleyebiliriz.

1. Bir bölmeli şarkı formu: Bir dönem kendi başına yeterli bir bütün olması” bir bölmeli şarkı formunu” oluşturur. Şeması şöyledir;



Mozart, Sihirli Flüt

Her ça - lı - şa - nı se - ve - lim tem - bel - den ka - ça - lım Hep

doğ - ru - lu - ğa ko - şa - lım i - yi - ye ka - vu - şa - lım

Şekil 3.6 Tema Örneği

2. İki bölmeli şarkı formu: Aralarında bağlılık bulunan ve birbirini tamamlayarak bir bütün olan iki dönem “iki bölmeli şarkı formunu” oluşturur. Şeması şöyledir;

A	B
a b	b a
veya	
a	a1

105 **Nicht schnell** Schumann, Op. 68 No. 5

A B
a a' ||: b a' :||

Şekil 3.7 İki Bölmeli Şarkı Formu Örneği

3. Üç bölmeli şarkı formu: Çoğunlukla birinci bölmenin aynen sonda da tekrarlaması “üç bölmeli şarkı formunu” oluşturur. Şeması şöyledir;

$$\frac{A}{a} \parallel \frac{B}{b} \frac{A}{a'} \parallel$$

Armes Waisenkind
Schumann, Op. 68 Nr. 6

110 **Langsam** *p*

B

A (*a*)

Şekil 3.8 Üç Bölmeli Şarkı Formu Örneği

4. Katlı (Triolu) şarkı formu: İki ya da üç bölmeli şarkı formuna yeni bir şarkı formu daha eklenerek baştaki ilk şarkı formuna dönüldüğünde” katlı şarkı formunu” oluşturur.

Şeması şöyledir;

(A B A) (C-a b a motifleri ile oluşmuş) (A B A)

116 Schalkhaft Sizilianisch Schumann, Op. 68 No.11

The musical score is for Schumann's 'Sizilianisch' (Op. 68 No. 11), marked 'Schalkhaft' and 'Sizilianisch'. It is in 6/8 time and consists of four systems of piano music. The first system starts with a piano (p) dynamic and features a triplet of eighth notes in the right hand. The second system includes a crescendo (cresc) and a forte (f) dynamic. The third system returns to piano (p). The fourth system ends with a first ending (1.Λ) and a 'Fine' marking. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Şekil 3.9 Katlı (Trio) Şarkı Formu Örneği

The musical score is divided into five systems, each with a right-hand (treble clef) and left-hand (bass clef) part. The first system begins with a melodic line in the right hand, marked with a forte (<f>) dynamic and a piano (p) dynamic. The bass line features a series of chords, some marked with 'Red.' and asterisks. The second system shows a crescendo ('cres c.') and a forte (<f>) dynamic. The third, fourth, and fifth systems are characterized by intricate rhythmic patterns in the right hand, often with accents (>) and specific fingerings (e.g., 2, 4, 1, 3, 1, 4, 2, 1, 5, 3, 2, 1, 3, 2, 4, 1). The bass line continues with harmonic support, including chords and single notes.

Şekil 3.10 Katlı (Trio) Şarkı Formu Örneği (Devam)

III.5.1. Şarkı Formunda Yazılan Eserler

Şarkı formunda yazılan eserleri iki ana gruba ayırabiliriz:

Sözlü eserler: Türkü, şarkı, arya vs çoğu koral eserler.

Çalgısal eserler:

- a. Eski ve yeni danslar: Süit, Allemande, Courante, Gavotte vs
- b. Şarkı özelliğindeki eserler: Arya, Chanson, Sözsüz şarkı, Nokturne, Barkarol, Cavatine vs
- c. Edebi eserler: Romanze, Ballade, Rapsodi, Elegi vs
- d. Öğretici eserler: Etüd, Prelüd, Envansion, Toccata
- e. Çeşitlemeler

III.5.1.1. Sözlü eserler

İnsan sesleri için yazılan bütün sözlü eserler kadın, erkek ve çocuk seslerinin doğal ses sınırları içinde bulunurlar. Sözler genellikle şiirlerden seçilir. Şiirin anlamına uygun bir müzikle şiiri bestelerler.

III.5.1.1.1. Lied (Şarkı)

Lied bir şiir üzerine yazılmış, genellikle piyano eşliğinde söylenen eserdir. Lied'de ezgi, şiir ve eşlik hep beraberce bir bütünü oluşturur.

III.5.1.1.2. Arya

Genellikle orkestra eşliğinde söylenen büyük çaptaki şarkıya (solistik ses parçasına) Arya denir. Arya, liedin aksine çok kez dramatik bir konunun önemli bir bölümünü kapsar. Oratorya, Kantat ve özellikle operada Arya, vazgeçilmez bir unsurdur ve çoğunlukla eserin en yüksek noktasını oluşturur. Genellikle “Da Capo Aria” denilen büyük üç bölmeli şarkı formunda karşımıza çıkmaktadır.

III.5.1.1.3. Reçitativ

Arya'dan önce getirilen, sözcüklerin vurgularını belirten ve konuşmaya yakın serbestlikte söylenen şan parçasına denir.

III.5.1.1.4. Arioso

Aria ile Reçitativ arasında bir çeşittir. Reçitativden daha ezgisel ve ondan daha çok ölçü içinde kullanılır.

III.5.1.1.5. Anthem

Salt İngilizlere özgü, ses için yazılmış dinsel bir türdür. Motet ve Kantata, bu türün Alman ve Latin ülkelerindeki karşılıklarıdır.

III.5.1.1.6. Madrigal

Çok özgür bir yapısı ve deyişi olan ses için yazılan bir parçadır. Oyunlu madrigal ve anlatımlı madrigal diye iki çeşidi vardır. Anlatımlı madrigal Fransız polifon¹ chansonundan çok daha özgür olmasıyla tanınır. Oyunlu madrigale gelince, reçitativ deyişin ikili, üçlü geçitlerin, tek ezgili bölmelerin çevresine kanon korolarıyla bu yapı yeni doğmakta olan kantata çok yakın sayılır.

III.5.1.1.7. Kantata

Birkaç bölümlü, şarkılı bir sahne eseridir. Konser salonunda ya da kilisede çalınan kantatın konusu vardır, fakat oynanmaz. Oda kantatasını (dindışı kantata) kilise kantatasından ayrı tutmak gerekir.

III.5.1.1.8. Koral

Din devriminden sonra Almanya'da çok yaygınlaşan, Luther din töreninin temeli halini alan bir çeşit ilahidir. Koral ilk olarak 16.yy'ın başlarında ortaya çıkmıştır. Koral tek sesli bir ilahidir. Bu durum nedeniyle çok yalın bir yapısı vardır.

III.5.1.1.9. Motet

Ortaçağ moteti dinsel sözlerle din dışı sözlerin, seslerle çalgıların birbirine karıştığı, tutarsız, soyu belli olmayan bir türdür. On altıncı yüzyılda belirmeye başlayan motet, din törenlerinde kullanılan, ayinin gerçek anlamını ortaya koyan ses için yazılmış bir eserdir.

III.5.1.1.10. Missa

En önemli dinsel müzik türüdür. Bölümlere ayrılmış, ses için yazılmış müziktir. Bu bölümler Katolik missasının günlük tapınmak sözlerinin ilk beşi üzerine kurulmuştur. Başlangıcı Hristiyanlığın ilk günlerine ortaçağın başlangıcına kadar gider.

III.5.1.1.11. Requiem

Gündelik missadan, hem ölüm duası havasıyla, hem de parçaların sırası ve sayısı bakımından ayrılır.

III.5.1.1.12. Oratoryo

Genel olarak çok kişili bir çeşit büyük kantatadır. Başlangıcı 16.yy'da, Roma'da ermiş Flippo Dei Neri'nin "Oratoryolular Birliği"yle verdiği dinsel sahne oyunlarına dek gider. Oratoryo, kantata gibi yan yana gelmiş parçalardan oluşmuştur. İkisinde de aynı parça çeşitlerini görüyoruz.

III.5.1.1.13. Passion

Belirli bir biçim değildir. Kimi zaman motet, kimi zaman oratoryoya yaklaşır. Ama kilise deyişiyle, yarı dramatik havasıyla bunlardan ayrılır.

III.5.1.1.14. Opera

Müzikli sahne eseri türlerinin en başında gelir. Bütün kişiler şarkı söyler; bazı durumlarda konuşmaya da başvururlar. On altıncı yüzyılın sonlarında, makam anlayışı yerine ton anlayışına, kontrapunkt yerini eşlikli ezgi anlayışına bıraktığı bir dönemde, İtalya'da ortaya çıkmıştır. Operanın yapısı sözlerine bağlıdır.

III.5.1.1.15. Operet

On dokuzuncu yüzyılın ortasına doğru komik operadan doğmuş olan operet, konusunun hafifliğiyle operadan ayrılır. Konuşma daha fazladır. Şarkılar ise birlikte söylenen bölmelerle çevrili birkaç parçadan oluşmuştur. Orkestra çok gösterişsiz bir şekilde eşlik eder.

III.5.1.2. Çalgısal Eserler

Çalgısal eserler beş farklı bölümden oluşur;

III.5.1.2.1. Eski ve Yeni Danslar

İnsanın varoluşundan bugüne dek, insanoğlu şarkı söylemek ve dans etmek ihtiyacını duymuştur. Dans müziğinin sonat eserlerine girmesi, yaklaşık olarak 16.yy başlarına rastlar.

III.5.1.2.1.1. Suit (Partita)

Aynı tonda, değişik özellikte olan dans parçalarının ard arda dizilmesinden oluşan eserlere denir.

III.5.1.2.1.2. Allamande

Eksik ölçü ile başlayan 4/4'lük ölçü içinde yazılan, ciddi ve sakin karakterli, orta çabuklukta olan bir Alman dansıdır. Suitin genellikle birinci bölümüdür.

III.5.1.2.1.3. Courante

Eksik ölçü ile başlayan 3/4'lük veya 3/2'lik ölçü içinde yazılan, hareketli bir Fransız dansıdır.

III.5.1.2.1.4. Sarabande

3/4'lük veya 3/2'lik ölçü içinde yazılan, ağır bir İspanyol dansıdır.

III.5.1.2.1.5. Gigue

Süitin çoğu zaman son parçası olan Gigue, 3/8'lik,6/8'lik,9/8'lik veya 12/8'lik ölçü içinde yazılan, dinmeyen bir hareket içinde canlı olarak devam eden bir İngiliz dansıdır.

III.5.1.2.1.6. Gavotte

İki vuruş ölçü öncesi başlayan, sebare ölçü içinde yazılan orta hızlı zarif danstır.

III.5.1.2.1.7. Musette

Çok kez Gavotte'un trio bölmesi olarak kullanılan Musette, başta devamlı duyulan bir pedal sesi olan bir danstır.

III.5.1.2.1.8. Bourree

Bir vuruş ölçü öncesi ile başlayan 4/4'lük, sebare bazen de 2/4'lük ölçü içinde yazılan, neşeli ve canlı bir Fransız dansıdır.

III.5.1.2.1.9. Paskalya

On altıncı yüzyılda ortaya çıkan, 3/4'lük ölçü içinde yazılan İspanyol dansıdır. Çoğunlukla minör tonda yazılır. Pasakalya'nın en belirgin özelliği sekiz ölçüden oluşan inatçı bir Pasakalya temasının devamlı olarak bas partisinde duyulmasıdır.

III.5.1.2.1.10. Chaconne

Üç-dörtlük ölçü içinde yazılan eski bir danstır. Çok kez sekiz ölçü devam eden bir temanın çeşitlemesidir. Pasakalya gibi polifonik değil, daha çok armonik yapıdadır.

III.5.1.2.1.11. Menüet

Üç-dörtlük ölçü içinde yazılmış, orta hızlı, zarif ve sevimli bir Fransız dansıdır.

III.5.1.2.1.12. Scherzo

Genellikle 3/4'lük ölçü içinde yazılan bir danstır. Şaka, Scherzo'nun en belirgin özelliğidir. Scherzo, Beethoven ile sonatta Menüet'in yerini almış ve bugüne kadar kullanılmıştır.

III.5.1.2.1.13. Badinerie

Şarkı özelliği olan, çift vuruşlu ölçü içinde yazılan, hızlı tempolu bir danstır.

III.5.1.2.1.14. Ecossaise

Üç-dörtlük ya da 3/2'lik ölçü içinde yazılan bir İskoç dansıdır.

III.5.1.2.1.15. Polonise

Üç-dörtlük ölçü içinde yazılan, bölme bitişleri hafif zamanda olan eski bir Polonya dansıdır.

III.5.1.2.1.16. Mazurka

Üç-dörtlük ölçü içinde yazılan, Polonya'nın ulusal danslarından biridir. Esas vurgu, ölçünün başında olması gerekirken, ikinci ve üçüncü vuruşlara gelir. Bu şekilde keskin vurgular Mazurka'ya biraz daha enerjik, kuvvetli ve ateşli bir hava verir. Bu özelliğiyle de yumuşak karakterli Vals'ten ayrılır.

III.5.1.2.1.17. Vals

Ölçü başları vurgulu, 3/4'lük ölçü içinde yazılan, oldukça yeni bir dans türüdür. Genellikle ağır bir tempoda yazılmış bir giriş ile başlar. Bundan sonra esas dans başlar.

III.5.1.2.1.18. Polka

İki-dörtlük ölçü içinde yazılan, 1830 yılında Bohemya'da bir köylü kızı tarafından ortaya atılan bir çek dansıdır. Form yönünden Mazurka'nın aynısıdır.

III.5.1.2.1.19. Bolero

Üç-dörtlük ölçü içinde yazılan, orta tempolu bir İspanyol dansıdır.

III.5.1.2.2. Şarkı Özelliğindeki Eserler

Şarkı söyler gibi, lirik bir anlatımla çalınan müzik türlerine, daha çok piyano eserlerinde rastlanmaktadır.

III.5.1.2.2.1. Arya

Daha önce açıklamasını yaptığımız Arya, aslında şan parçasıdır. Lirik özellikte bazı çalgısal eserlerin başına da “Arya (Air, Aria)” sözcüğünün yazıldığını görüyoruz.

III.5.1.2.2.2. Chanson

Fransızca şarkı anlamına gelmektedir.

III.5.1.2.2.3. Sözsüz şarkı

Mendelssohn’un eserleri arasında önemli bir yeri olan sözsüz şarkıları, piyano için yazılmış, 48 parçalık bir albümdür. Çoğu kez parçalar birkaç ölçülük giriş müziğiyle başlar ve bu giriş müziği sonda tekrarlanarak coda yerine kullanılır.

III.5.1.2.2.4. Nocturne

İtalyanca “Notturmo” sözcüğünden gelen “Nocturne” gece parçası anlamına gelmektedir.

III.5.1.2.2.5. Cavatine

Arya’nın basitleştirilmiş küçük bir şeklidir. Şarkımsı bir ezgi, kısa ve sade bir biçimde işlenmiştir. Opera ariasının dramatik karakterine karşılık, Cavatine daha lirik bir anlatımdadır.

III.5.1.2.2.6. Barcarolle

Altı sekizlik ölçü içinde yazılan, Venedik’e özgü gondolcuların şarkısıdır. Ezginin eşliğinde dalgaların çarpması ve gondolun sallantısı yansıtılır.

III.5.1.2.3. Edebi Eserler

Edebiyatta örnekleri olan ve onlardan esinlenilerek yaratılan eserlerdir.

III.5.1.2.3.1. Romanze

On dokuzuncu yüzyılda yaygın olan, duygusal karakterde yazılmış bir şarkıdır. Ezgisinin geniş çizgilerle devam etmesi ve dramatik öğesinin bulunmaması ile Ballade'dan ayrılır.

III.5.1.2.3.2. Ballade

Saf lirik karakterde olmayan, anlatımcı özellik gösteren bir şiir türüdür. Ses için yazılmış Ballade'lar dışında, Fantezi ve Rapsodi özellikleri gösteren, destan havasını yitirmeden, salt çalgı müziğine girmiş Ballade'lar da vardır.

III.5.1.2.3.3. Rapsodi

Halk ezgileri üzerine kurulmuş, serbest bir düzende yazılan çalgısal bir parçadır.

III.5.1.2.3.4. Elegi

Ses, çalgı ya da bunların toplulukları için yazılan bir ağıttır.

III.5.1.2.4. Öğretici Eserler

III.5.1.2.4.1. Etüd

Çalışarak ve araştırarak bir çalgı ya da ses üzerinde, güçlülüğü arttırmak ve tekniği geliştirmek amacıyla belli bir konu ele alınarak yazılmış parçalardır.

Amaçlarına göre etüdüleri üç grupta toplayabiliriz:

- i. Tekniğin olgunlaşmasına yarayan etüdüler (Cherzny, Clementi ve Bertini'nin birçok etüdülerinde olduğu gibi)
- ii. Tekniğin yanında müzikal yönünde gelişimini sağlayan etüdüler (Cramer, Moscheles ve özellikle Chopin ve Liszt etüdüleri)
- iii. Konser etüdüleri (Bu etüdüler, yorumcunun çalgısı üzerindeki yeteneklerini göstermesi amacıyla yazılırlar)

III.5.1.2.4.2. Prelüd

Önçalış demektir. Bir füğ ya da süitin girişini hazırlayan ve bu gibi eserlerin başında çalınan bir parçadır.

Chopin ve Debussy gibi besteciler sonraları Prelüd'ü giriş parçası olarak değil, tek başına bir parçadan oluşan bağımsız Prelüd'ler olarak yazmıştır.

III.5.1.2.4.3. Toccata

İtalyanca "dokunuş" demektir. Tamamen çalgısal bir parça olan Toccata özellikle klavyeli çalgılara, orga, çembaloya özgüdür. Eserin başındaki akorları izleyen pasajlar ve zaman zaman duyulan polifonik yapılar Toccata'nın özelliklerindedir. Çoğu kez serbest bir formda yazılır.

III.5.1.2.4.4. Invention

Latince'de buluş, icat anlamındadır. Ezgisel ve ritimsel yönleri ile ilginç bir motirin, iki ya da üç sesli olarak, polifonik dokuda işlenmesidir.

III.5.1.2.5. Çeşitleme

Başta duyulan bir ana fikrin ezgi, ritim ve armoni yüzünden değişikliklere uğratarak, birçok kez tekrarlanmasına denir.

III.6. Rondo Formları

Önce duyulan bir ana temanın, diğer temalardan sonra, sık sık duyulmasından oluşan bir formdur. Ana tema olan rondo temasını "A" harfiyle belirtirsek, rondo formu şemasını şöyle gösterebiliriz: ABACA (küçük rondo grafiği), ABACABA (büyük rondo grafiği).

Rondo temasının en az üç kez duyulan rondo teması, ara temaların kimi zaman fazlalığı nedeniyle, daha çok kez de duyulabilir. ABACADA veya ABACADAEA gibi.

Rondo sözcüğünün aslı Latince “rodellus” olup, Fransızlar “rondeau”, Almanlar “rundgesang” sözcüklerini kullanmaktadırlar.

Rondo formunun yapısının incelenmesi:

i. Rondo teması (Ana tema)

ii. Varış köprüsü

Görevi, rondo temasının sona erdiği ölçüden başlayıp, ara temanın tonunu hazırlamaktadır.

iii. Ara tema (Yan tema)

Ara tema, genellikle majör eserlerde çeken (dominant) tonunda, minörlerde ilgili majör tonunda duyulur.

iv. Dönüş köprüsü

Ara temanın kendi tonunda duyulan bitişinden sonra, rondo temasına geçişi sağlar.

v. Coda (Son söz)

Son kez duyulan rondo temasının, ana tonda biten kadansından sonra, eser Coda ile sona erer.

III.7. Sonat ve Sonat Formu

Bir ya da iki çalgı için yazılmış, birbirini izleyen çeşitli özelliklerde üç ya da dört bölümden oluşmuş, dil zenginliği ve anlatımcı gücü yüksek olan çalgısal eserlere sonat denir.

Sonat ve sonat formu (Sonat Allegrosu) ayrı kavram ve terimlerdir. Sonat bir form değil senfoni, quartet, quintet, konçerto gibi çok bölümlü çalgısal bir türdür.

Sonat formu ise, bu türdeki eserlerin genellikle ilk allegro bölümünde kullanılan ve adını sonattan alan bir form (biçim) ve yapı anlamındadır.

I. Bölüm (Allegro)

Sonat allegrosu formundan ve çabuk tempodadır.

II. Bölüm (Adagio, Largo, Andante)

Ağır, I. bölümden ayrı karakter ve tonalitede, çoğunlukla şarkı formunda yazılır.

III. Bölüm (Allegretto, Allegro)

Katlı şarkı formunda bir menüettir. Beethoven ve daha sonrakiler bu bölümü çoğu kez Sherzo'ya dönüştürmüşlerdir.

IV. Bölüm (Allegro, Presto, Vivace)

Canlı karakterde olan bu bölüm çoğunlukla rondo formundadır. Bazen sonat formunda veya tema ve çeşitlemeler şeklinde, pek ender olarak da füg formunda olabilir.

Sonat formunu genel şemasını şöyle gösterebiliriz:

Sergi	Gelişme	Yeniden sergi
A B Coda veya Codetta	Temaların işlenmesi	A B Coda ve Codetta

III.8. Sonatin

Çoğunlukla iki, kimi zaman üç, pek ender de dört bölümlü olan küçük bir sonattır.

Kısa oluşu ve sade yapısı ile sonattan ayrılır.

III.9. Sonat Formunda Yazılan Türler

III.9.1. Sonat

Daha önceki sonat konusunda açıklanmıştı.

III.9.2. Oda Müziği

Sonatin, solo çalgıdan başlayarak, çeşitli küçük çalgı (bazen insan sesi) topluluklarına uygulanışı oda müziğini oluşturur.

III.9.3. Uvertür

Bir sahne eserinin (Opera, Operet, Tiyatro gibi) en başında, perde kapalıyken seslendirilen ve havayı hazırlayan parçaya denir.

III.9.4. Konçerto

Genellikle bir, kimi zaman iki, üç hatta dört solocu ile orkestranın birbiriyle çekişircesine karşılıklı ve birlikte seslendirdikleri bir eserdir. Çoğu kez üç bölümden oluşur (Çabuk-Ağır-Çabuk).

III.9.5. Senfoni

Sonat düzeninde yazılmış, çok bölümlü bir orkestra eseridir. Dört bölümlü sonatlardan daha büyük çaplı olur. Genellikle çabuk-ağır-dans havası-çabuk dizilişindedir.

III.10. Füg Formu

III.10.1. Kontrpuan

Müzikteki yatay boyutu ezgi, dikey boyutu armoni simgeler. Bir ezgi, halk şarkılarındaki ya da Gregoryen ezgilerindeki gibi tek başına söylendiğinde ya da çalındığında, müziğin yatay boyutu ötekisinden daha baskındır. Böyle müziklere “monofonik” müzik denir. Ya da eşlik edilen bir şarkıda olduğu gibi, bir ezginin akorlarla desteklenmesi durumunda, müziğin yatay-dikey boyutları birlikte kullanılmış olur.

Buna da “homofonik” müzik denir. Üçüncü ve son olarak, her biri belli özellikler taşıyan birden çok ezgi çizgisinin, bir armoni bütünlüğü oluşturacak biçimde birbiriyle kaynaşması durumuna “polifonik ya da kontrpuantik” müzik denir.

Kontrpuan yazısının başlıca teknik ilkeleri şöyledir:

- i. Ezgisel katkı ve bağımsızlığı sağlamak için kullanılacak yollardan en önemlileri olan figür (ritmik tema) ile taklit (imitasyon) işlemidir.
- ii. Her partinin belirgin bağımsızlık taşımasının ürünü ritmik katkıdır.

III.10.2. Kanon

Kontrpuantik taklidin en sıkı biçimidir. Kanon’da temel kural, taklit partisinin asıl temayı hiçbir değişiklik yapmadan tekrarlamasıdır. Kontrpuanda önce gelen sese Dux (Öncül), bunu izleyen sese Comes (Ardcıl) denir.

III.10.3. Füg

Kontrpuantik yazının beklide en olgun teknik ve sanatsal ürünüdür. Latince fuga kelimesinden gelmektedir, kaçış anlamındadır.

Füg Formunun Genel Yapısı

- I. Bölme: Sergi
Dux (tema), Comes (cevap), Comes’e eşlik eden karşı-konu, ara müzik
- II. Bölme: Gelişme
Dux, Comes, Comese eşlik eden karşı-konu
- III. Bölme: Dönüş ve sonuç
Dux, Comes, Coda

III.10.3.1. Füg teması (Dux)

Girişte tak başına duyulan ve yapıttaki süreç boyunca farklı partilerde, farklı ses yüksekliklerinde tekrar karşımıza çıkan, belirgin özellikleri taşıyan bir konu üzerine kurulur.

III.10.3.2. Yanıt, Cevap (Comes)

Konun çoğunlukla bir tam beşli yukarıdan ya da bir tam dördü aşağıdan taklidir. Konu taklit edilirken hiçbir değişikliğe uğratılmamışsa, böyle yanıtlara gerçek (real) yanıt, ezgisel ya da armonik gereklere göre aralıklarda değişikliğe uğramışsa, böyle yanıtlara tonal yanıt denir.

III.10.3.3. Karşı-Konu

Konunun solo olarak duyulmasından sonra yanıt girer. Bu noktadan sonra konu durmaz, yanıtla birlikte yanıtı karşı şekilde devam eder. İşte bu duruma karşı-konu denir.

III.10.3.4. Ara Müzik (Kesit)

Ana konunun bir füg içinde tekrar tekrar ortaya çıkışları arasında gelen, hem konuyla belli karşıtlıklar taşıyan, hem de konunun aktarılacağı yeni tonaliteyi hazırlayan kontrpuantik bir bağlantı kesitidir.

III.10.3.5. Sesler (Partiler)

Fügler, iki çoğunlukla üç ve dört partili olarak yazılır. Bir fügde konu-yanıt iki giriş yapılıyorsa iki sesli, konu-yanıt-konu üç giriş yapılıyorsa üç sesli, konu-yanıt-konu-yanıt dört giriş yapılıyorsa dört sesli fügdür.

III.10.3.6. Füg Formunda Kullanılan Yöntemler

Yengeç yöntemi: Comes'in ezgiyi sondan başa doğru taklit etmesi yöntemidir.

Büyültme, küçültme yöntemi: Comes partisinin Dux'taki süre değerlerinin yarısını ya da iki katını kullandığı yöntemdir.

Stretto (Sıkışma): Konu daha tamamlanmadan yanıtın girdiği, konu ile yanıtın üst üste gelmeye başladığı durumlarda oluşan bir yöntemdir.

Pedal: Genellikle üst partiler yürüyüşlerini sürdürürken, alt partide uzatılan bir bas sesidir.

The image displays three musical staves illustrating fugue techniques. The first staff, labeled "Gerçek yanıt", shows a "Konu" (Subject) in the bass clef and a "Karşı-konu" (Answer) in the treble clef. The second staff, labeled "Yanıt", shows a "Konu" in the treble clef and a "Karşı-sergi" (Counter-subject) in the bass clef. The third staff, labeled "Karşı-sergi", shows a "Karşı-sergi" in the treble clef and a "Pedal" in the bass clef. The "Stretto" technique is indicated by an arrow pointing to the overlapping of the "Karşı-sergi" and "Pedal" parts.

Şekil 3.12 Füg'de Kullanılan Yöntem Örneği

SONUÇ

Bu çalışmanın sonucunda ulaşılan nokta, müziğin hem sanat dalı hem de bilim dalı olduğundan duygusal olarak algılanabilmesi ve mantıksal olarak kavranabilmesi gerçeğidir. Bu doğrultuda müziğin malzemesi ve temel kuralları, büyük bestecilerin uyguladığı biçimde müzik öğrencilerine ve müzik severlere tanıtılarak gereken ön bilgiler ve yöntemler gösterilmeye çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

- Aktüze, İ. (2002). Müziği Okumak Cilt-2 (1. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Aktüze, İ. (2003). Müziği Okumak Cilt-4 (1. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Cangal, N. (2004). Müzik Formları (1. Basım). Ankara: Arkadaş Yayıncılık.
- Cangal, N. (2005). Armoni (3. Basım). Ankara: Arkadaş Yayıncılık.
- Çelebioğlu, E. (2008). Müzik Kuramı (3. Basım). İstanbul: Bizim Kitaplar Yayıncılık.
- Günay, E. ve Özdemir M.A. (2006). Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme (2. Basım). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Hacıev, P. (2005). Temel Müzik Teorisi (2. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Hodeir, A. (2007). Müzikte Türler ve Biçimler (2. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Karolyi, O. (1999). Müziğe Giriş (3. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Kolçak, O. (2005). Müziği Öğreniyoruz (1. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Korsakof, N.R. (2003). Armoni (2. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Say, A. (2008). Müzik Nedir, Nasıl Bir Sanattır? (1. Basım) İstanbul: Evrensel Yayıncılık.
- Yener, F. (2001). Müzik Kılavuzu (6. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Hacıev, P. (2005). Temel Müzik Teorisi (2. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü (1. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayıncılık.
- Owen, H. (2000). Music Theory Resource Book (1st Edition). New York: Oxford University Press.
- Hakim, N. (1996). Guide Pratique D'Analyse Musicale (4th Edition). Paris: Editions Combre.

EKLER

EK-1: Allamande

60

Allemande.

The image displays a single system of musical notation for the piece 'Allemande' from the Notebook for Anna Bach, BWV 99, by Johann Sebastian Bach. The score is written in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It consists of ten staves of music. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. There are several trills (tr) and slurs throughout the piece. The music is characterized by its flowing, melodic lines and intricate rhythmic patterns. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

EK-2: Courante

Куранта

Allegro ma non troppo

1) *mp legato*
non legato

2) *mf*

p
cresc.

f

dim.
p

mf

3)

4)

dim.

EK-3: Sarabande

Sarabande.

The image displays a musical score for a piece titled "Sarabande." The score is written in bass clef and 3/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#), indicating the key of D major. The music is characterized by a slow, steady tempo and a melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. The second staff features a repeat sign and a trill ornament. The third staff continues the melodic development with a trill ornament. The fourth staff concludes the piece with a final cadence. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and ornaments, all rendered in black ink on a white background.

EK-4: Gigue

Suite in C Minor for Lute (trans. to A minor)

4. Gigue

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

BWV 997

Guitar

The image displays a musical score for a guitar arrangement of the Gigue in C Minor for Lute (trans. to A minor) by Johann Sebastian Bach, BWV 997. The score is written in treble clef with a 3/4 time signature. It consists of eight staves of music, each containing a single melodic line. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, rests, and accidentals (sharps and naturals). The piece is characterized by its lively, dance-like quality, with frequent eighth-note patterns and a strong rhythmic drive. The key signature is one flat (A minor), and the piece concludes with a final cadence on the eighth staff.

44

2

ЕК-5: Gavotte

48

Вариант:

Con brio

Гавот

Вариант:

1) Лига автора.

2) Все четверти исполняются по legato.

3)

EK-6: Musette

MUSETTE

J. S. Bach

Moderato

The musical score for 'Musette' by J.S. Bach is presented in two systems. The first system begins with a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Moderato'. The piece starts with a forte (*f*) dynamic in the right hand, which then transitions to pianissimo (*pp*) in the fifth measure. The left hand maintains a steady eighth-note accompaniment. The second system continues the piece, featuring a section marked 'sempre staccato' (always staccato) in the right hand, with a forte (*f*) dynamic. The third system shows dynamic fluctuations between piano (*p*) and forte (*f*). The fourth system is marked 'Animato' and includes a 'cresc.' (crescendo) marking in the right hand, leading to a 'piu f' (piano fortissimo) dynamic. The final system concludes with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The score includes numerous fingering numbers (1-5) and articulation marks such as slurs and accents.

EK-7: Bourree

Bourrée I.

Musical score for Bourrée I, consisting of four staves of music in bass clef with a key signature of one flat and a common time signature.

Bourrée II.

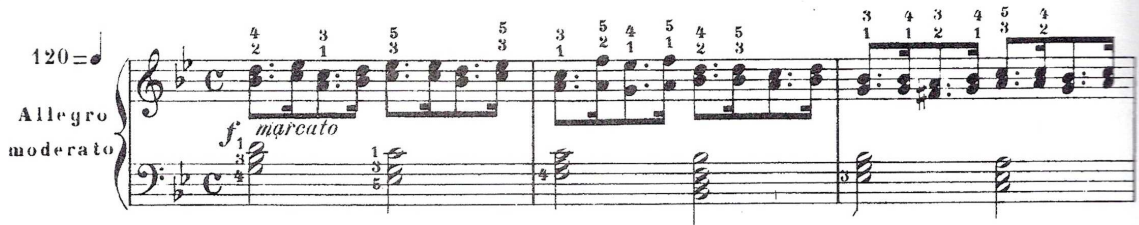
Musical score for Bourrée II, consisting of four staves of music in bass clef with a key signature of one flat and a common time signature. The first staff includes the instruction *piano*. The second staff includes a trill marking *(tr)*.

EK-8: Paskalya

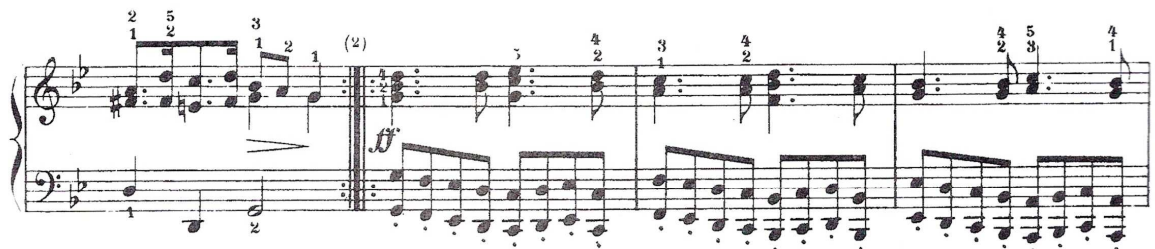
PASSACAILLE⁽¹⁾

HAENDEL

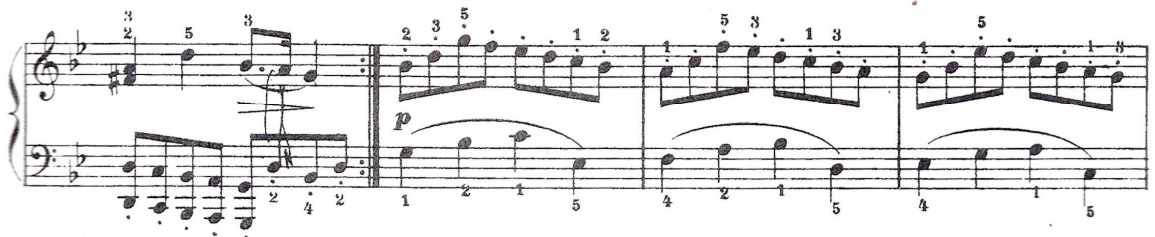
120 = ♩
Allegro moderato
f marcato



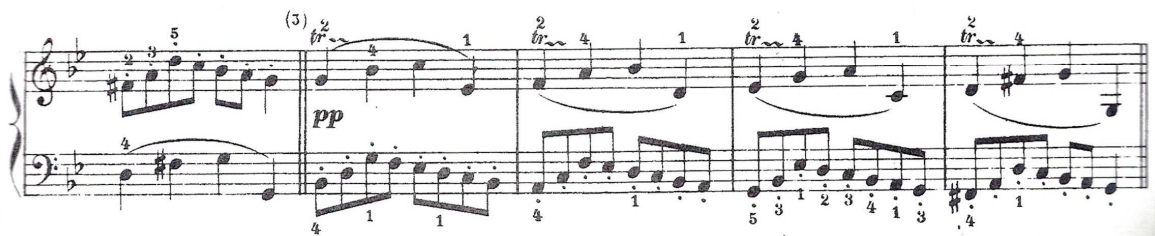
(2)



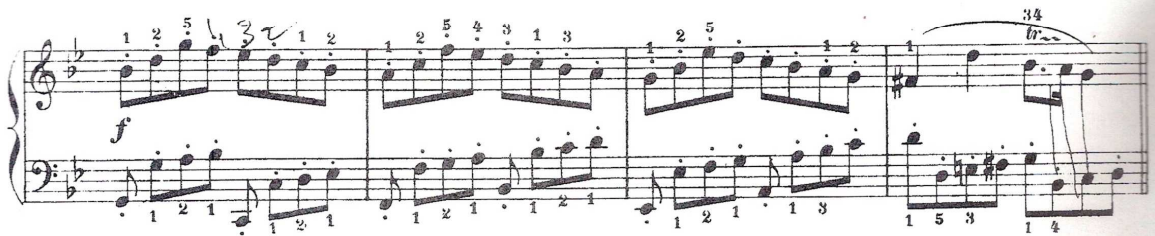
p



(3) *pp*



f



p legato

f

p legg. e marcato

ff la 1^a volta
pp la 2^a volta u c.

ff la 1^a volta
pp la 2^a volta u.c.

First system of musical notation. The bass staff features a complex melodic line with numerous slurs and fingering numbers (1-5). The treble staff contains chords and some melodic fragments.

Second system of musical notation. The bass staff continues the melodic line with slurs and fingering. The treble staff has chords. A circled annotation *f non legato* is present.

Third system of musical notation. The bass staff continues the melodic line with slurs and fingering. The treble staff has chords.

Fourth system of musical notation. The bass staff continues the melodic line with slurs and fingering. The treble staff has chords. A circled annotation *p armonioso e legato* is present.

Fifth system of musical notation. The bass staff continues the melodic line with slurs and fingering. The treble staff has chords. A circled annotation *cresc.* is present.

Sixth system of musical notation. The bass staff continues the melodic line with slurs and fingering. The treble staff has chords. A circled annotation *p* is present.

cresc.

Led. * Led. * Led. * Led. * Led. * Led. *

p

Led. * Led. * Led. * Led. *

cresc.

Led. * Led. * Led. *

Led. * Led. * Led. * Led. *

ff

Led. * Led. * Led. * Led. *

stargando molto

Led. * Led. * Led. * Led. * Led. * Led. *

EK-9: Chaconne

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

7. Coro

Ciacona

Soprano

Musical score for Soprano, Alto, Tenore, and Basso parts. The lyrics are: Mei - ne / Though my.

Ciacona

Piano accompaniment for the Chaconne. The lyrics are: Mei - ne / Though my. *coll'octava ad libitum*

Musical score for four vocal parts (Soprano, Alto, Tenore, Basso) with lyrics: Ta - ge in den Lei - den / life be on - ly sad - ness,.

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

en - det Gott den - noch zu Freu -
God will end my days in glad -

en - det Gott den - noch zu Freu -
God will end my days in glad -

en - det Gott den - noch
God will end my days

en - det Gott den - noch zu
God will end my days in

11

zu Freu -
in glad -

Freu
glad -

16

Detailed description: This is a page of a musical score for J.S. Bach's Church Cantata BWV 150. It features four vocal staves (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and a keyboard accompaniment consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are in German and English. The first system shows the vocal entries and accompaniment. The second system continues the vocal parts, with the soprano and alto parts having long, sustained notes. The keyboard accompaniment provides harmonic support. The page is numbered 11 and 16.

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

den;
ness;

den;
ness;

den;
ness;

den;
ness;

20

This system contains the vocal parts for four voices (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and the keyboard accompaniment. The vocal parts are in G major and 4/4 time. The lyrics are: "den; ness;". The keyboard part is in the right hand, with the left hand providing a simple harmonic accompaniment.

A Soprano

Christen auf den Dor - nen - we - gen...
Je - sus head with thorns was crown - ed

Alto

...füh - ren Him -
But his joy

A

25

This system features the vocal parts for Soprano and Alto, and the keyboard accompaniment. The Soprano part has the lyrics: "Christen auf den Dor - nen - we - gen... Je - sus head with thorns was crown - ed". The Alto part has the lyrics: "...füh - ren Him - But his joy". The keyboard part continues with the accompaniment.

mels Kraft und Se - gen;
in heav'n a - bound - ed;

31

This system shows the vocal parts and keyboard accompaniment. The lyrics are: "mels Kraft und Se - gen; in heav'n a - bound - ed;". The keyboard part continues with the accompaniment.

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

Tenore

36

...blei - bet Gott mein treu - er Schatz,...
So in God my hope is stayed,

Basso

41

... ach - te ich nicht, ach - te ich
of men's pow - er, of men's

44

nicht - Men - schen - kreuz.
pow - er un - a - fraid.

Fag.

Fag.

47

50

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

B Soprano
 Chri - stus, der uns steht zur Sei - ten,
 Christ the dead, yet in us liv - ing

Alto
 Chri - stus, der uns steht zur Sei - ten,
 Christ the dead, yet in us liv - ing

Tenore
 ...hilft mir täg - lich
 Gives us vic - to - ry

Basso
 ...hilft mir täg - lich sieg - haft
 Gives us vic - to - ry in our

53

hilft mir täg - lich sieg - haft strei -
 Gives us vic - to - ry in our striv -

täg - lich sieg - haft strei -
 vic - to - ry in our striv -

sieg - haft strei -
 in our striv -

strei - ten, hilft mir täg - lich
 striv - ing, gives us vic - to - ry

59

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

ten, ing, hilft mir gives us

ten, ing, hilft mir gives us täg-lich vic-to-lich

hilft mir gives us täg-lich vic-to-ry sieg-haft in-our strei-stri-

sieg-haft strei- in-our stri-

64

täg-lich vic-to-ry sieg-haft in-our strei-stri- ten, ing,

sieg-haft strei- in-our stri- ten, ing,

ten, ing, sieg-haft in-our

ten, ing, sieg-haft strei- in-our stri-

69

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

Musical score for measures 74-76. The score consists of four vocal staves and a keyboard accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: "sieg - haft strei - - - in our striu - - -". The keyboard part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Musical score for measures 77-81. The score consists of four vocal staves and a keyboard accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The lyrics are: "ten, sieg - haft strei - - - ing, in our striu - - -". The keyboard part continues with a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand. A "Fag." (Fagotto) part is indicated in the lower left of the score.

J.S. Bach - Church Cantatas BWV 150

- - - - - ten,
 - - - - - ing,
 - - - - - ten,
 - - - - - ing,
 strei - - - ten, Chri - stus, der uns steht zur
 striv - - - ing, Christ the dead yet in us
 strei - - - ten, Chri - stus, der uns steht zur
 striv - - - ing, Christ the dead yet in us

80

hilft mir täg - lich sieg - haft strei - ten.
 gives us vic - tory in our striv - ing.
 hilft mir täg - lich sieg - haft strei - ten.
 gives us vic - tory in our striv - ing.
 Sei - ten, hilft mir täg - lich sieg. haft strei - ten.
 liv - ing gives us vic - tory in our striv - ing.
 Sei - ten, hilft mir täg - lich sieg - haft strei - ten.
 liv - ing gives us vic - tory in our striv - ing.

84

EK-10: Menüet

24

Minuet in G

L. VAN BEETHOVEN

The image displays a musical score for the Minuet in G by Ludwig van Beethoven. The score is written for piano and consists of four systems of music, each with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piece begins with the instruction "Con grazia" in both staves. The first system includes a piano marking "p" in the bass staff. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system features a marking "pississio" in the bass staff. The fourth system concludes the piece with a "rit." (ritardando) marking and a "Fine" instruction at the end of both staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, slurs, and dynamic markings.

Trio

The first system of the Trio section consists of three staves. The top staff is a single bass clef line with a melodic line of eighth notes, some beamed in pairs and others with slurs. The middle and bottom staves are grand staff notation (treble and bass clefs) with a piano accompaniment of chords and single notes.

The second system continues the Trio section. The top staff features a melodic line with slurs and ties. The piano accompaniment in the grand staff continues with chords and moving lines.

The third system of the Trio section. The top staff has a melodic line with a dynamic marking of *f* (forte). The piano accompaniment in the grand staff includes some complex chordal textures and moving lines.

The fourth system of the Trio section. The top staff has a melodic line with slurs. The piano accompaniment in the grand staff continues. The system concludes with the marking *Minuet D.C.* in the bottom right corner.

Minuet D.C.

Minuet D.C.

EK-11: Scherzo

SCHERZETTO

JACQUES IBERT

Allegro moderato (♩=132)

HARPE
PIANO

mf
spiritosamente

p

mf

mf *cresc.*

f

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Second system of musical notation. The treble staff continues the melodic line. The bass staff includes dynamic markings: *mf* (mezzo-forte) at the beginning, *p* (piano) in the middle, and *mf* again towards the end.

Third system of musical notation. The treble staff features more complex rhythmic patterns with sixteenth notes. The bass staff continues with a steady accompaniment, marked with *p* (piano).

Fourth system of musical notation. It includes tempo markings: *Poco riten.* (Poco ritardando) and *a Tempo*. Dynamic markings include *rf* (ritardando forte), *mf* (mezzo-forte), and *p* (piano). A bass note is labeled *Ré b*.

Fifth system of musical notation. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte) and *cresc.* (crescendo). A bass note is labeled *Fa b*.

Poco ritard.

p

Fa b

a Tempo

pp

mf

pp

Fa ♯

Ré ♯

Sol ♭

Ré ♭

Do ♯

Fa ♭

f

crescendo

Fa ♯

a Tempo 1°

mf

p

La ♮

La ♭

cresc.

(Sol ♮) Sol ♭

f

mf

EK-12: Badinerie

Clauto
Violino I
Violino II
Viola
Bontinuo

The first system of the musical score for 'Badinerie' features five staves. From top to bottom, they are labeled: Clauto (Clarinete), Violino I, Violino II, Viola, and Bontinuo (Cello/Bass). The music is in 2/4 time with a key signature of two sharps (D major). The Clauto part has a melodic line with slurs and accents. The Violino I and II parts have similar melodic lines with slurs and accents. The Viola part has a more rhythmic accompaniment. The Bontinuo part is marked 'staccato' and has a rhythmic accompaniment. The system ends with a double bar line.

The second system of the musical score continues the five-staff arrangement. It features various musical notations including trills (tr), slurs, and accents. The Clauto part has a melodic line with trills and slurs. The Violino I and II parts have similar melodic lines with trills and slurs. The Viola part has a rhythmic accompaniment. The Bontinuo part has a rhythmic accompaniment. The system ends with a double bar line.

The third system of the musical score continues the five-staff arrangement. It features various musical notations including slurs, accents, and dynamic markings. The Clauto part has a melodic line with slurs and accents. The Violino I and II parts have similar melodic lines with slurs and accents. The Viola part has a rhythmic accompaniment. The Bontinuo part has a rhythmic accompaniment. Dynamic markings 'piano' and 'forte' are present in the Clauto, Violino I, and Viola parts. The system ends with a double bar line.

First system of a musical score, consisting of four staves (treble and bass clefs). The music features a complex melodic line in the upper staves and a more rhythmic accompaniment in the lower staves. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

Second system of the musical score, continuing the composition. This system includes several trills marked with 'tr' and some notes with 'p' (piano) or 'f' (forte) dynamics. There are blue vertical lines drawn through the system, possibly indicating a section or measure boundaries.

Third system of the musical score, featuring dynamic markings such as 'piano' and 'forte' across the staves. The notation continues with intricate melodic and harmonic patterns. A blue vertical line is visible on the right side of the system.

EK-13: Ecosaise

ECOSSAÏSE

L. v. Beethoven
(1770-1827)

Allegretto

mp

f

p

f

(marcato)

The score consists of five systems of piano notation. Each system has a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Allegretto'. The first system starts with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The second system includes a forte (*f*) dynamic and a *(marcato)* marking. The third system features a piano (*p*) dynamic. The fourth system returns to a piano (*p*) dynamic. The fifth system features a forte (*f*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and fingering numbers (1-5) for both hands.

EK-14: Polonise

Flauto
Violino I
Violino II
Viola
Continuo

lento
mf
piano
forte

mf
piano
forte

EK-15: Mazurka

Presto, ma non troppo Op. 6 Nr. 4

4. *p* *fz* *fz* *fz* *fz* *fz* *fz*

sempre senza ♯

The image displays a musical score for a Mazurka, Op. 6 Nr. 4, in 3/4 time. The score is arranged in six systems, each consisting of a piano (right) and bass (left) staff. The tempo is marked 'Presto, ma non troppo'. The key signature is one flat (B-flat major or D minor). The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings. The first system starts with a piano (*p*) dynamic and ends with a fortissimo (*fz*) dynamic. The second system continues with a fortissimo (*fz*) dynamic. The third system features trills (*tr*) and a fortissimo (*fz*) dynamic. The fourth system continues with a fortissimo (*fz*) dynamic. The fifth system starts with a piano (*p*) dynamic and ends with a fortissimo (*fz*) dynamic. The sixth system concludes with a fortissimo (*fz*) dynamic. The score is annotated with numerous fingering numbers (1-5) and articulation marks. A note in the first system is marked with a circled '5' and an asterisk (*). The instruction 'sempre senza ♯' is written below the first system. The number '4.' is written to the left of the first system. The number '12' appears as a measure number in several systems.

EK-16: Vals

Valse
'Minute Waltz'

FREDERIC CHOPIN (1810-1849)
OP. 64, NO. 1

Molto Vivace

leggiero

Red. *

6 Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

12 Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

18 Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

24

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

30

Red. * Red. *

36

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

43

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

50

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

57

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

This system contains measures 57 through 63. The right hand features a melodic line with eighth notes and quarter notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment of chords. The dynamic marking 'Red.' (ritardando) is indicated at the beginning of each measure, with an asterisk marking the end of each measure.

64

Red. * Red. * Red. *

This system contains measures 64 through 72. The right hand includes trills (tr) in measures 70 and 71. The left hand continues with chordal accompaniment. The dynamic marking 'Red.' is present at the start of measures 64, 65, and 66, with asterisks marking the end of measures 64, 65, and 66.

73

f

Red. *

This system contains measures 73 through 78. The right hand has a more active melodic line. The left hand has rests in measures 73-77, followed by a chord in measure 78. The dynamic marking 'f' (forte) is shown in measure 78. The dynamic marking 'Red.' is at the end of measure 78, with an asterisk marking the end of the system.

79

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red.

This system contains measures 79 through 84. The right hand features a continuous melodic line. The left hand provides a steady accompaniment of chords. The dynamic marking 'Red.' is at the end of each measure from 79 to 84, with asterisks marking the end of each measure.

85

p

* Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

This system contains measures 85 through 90. The right hand has a melodic line with some grace notes. The left hand has a chordal accompaniment. The dynamic marking 'p' (piano) is shown in measure 86. The dynamic marking 'Red.' is at the end of each measure from 86 to 90, with asterisks marking the end of each measure.

91

Musical score for measures 91-96. The right hand features a melodic line with trills and triplets. The left hand provides harmonic support with chords and moving lines. The key signature has three flats, and the time signature is 4/4. The piece concludes with a double bar line.

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

97

Musical score for measures 97-102. The right hand continues with a melodic line, including a triplet. The left hand has a more active bass line. The key signature and time signature remain the same.

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

103

Musical score for measures 103-108. The right hand features a triplet and a melodic line. The left hand has a bass line with some rests. The key signature and time signature remain the same.

Red. * Red. *

109

Musical score for measures 109-114. The right hand has a melodic line with triplets. The left hand has a bass line with a *pp* dynamic marking. The key signature and time signature remain the same.

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

115

Musical score for measures 115-120. The right hand has a melodic line with a triplet. The left hand has a bass line. The key signature and time signature remain the same.

Red. * Red. * Red. *

20

Musical score for measures 20-24. The right hand has a melodic line with a triplet and a *Sva* (Sustained) marking. The left hand has a bass line with a *f* dynamic marking. The key signature and time signature remain the same.

Red. * Red. * Red. * Red. *

EK-17: Polka

Neue Pizzicato-Polka

op. 449 (komponiert 1893)
für Streichquintett

Johann Strauß (Sohn) (1825-1899)
Eingerichtet von Johan van Slageren

The musical score is arranged in two systems. The first system includes staves for Violine I, Violine II, Viola, Violoncello, and Kontrabass. The second system includes staves for the piano (right and left hands). The score is in 2/4 time and features dynamic markings such as *sf*, *p*, *pp*, *mp*, *mf*, and *p*. Performance instructions include *pizz.*, *poco rit.*, and *a tempo*. The score is marked with measure numbers 9 and 10.

16

Musical score for measures 16-22. The score is written for piano with five staves: two treble clefs and three bass clefs. The music features a complex texture with many sixteenth and thirty-second notes. Dynamic markings include *mf*, *f*, *mp*, and *pp*. The piece concludes with a *mf* dynamic in the second bass staff and a *pp* dynamic in the third bass staff.

23

Musical score for measures 23-28. The score continues with five staves. It features a variety of rhythmic patterns and dynamic markings such as *mp*, *mf*, *p*, *pp*, and *cresc.*. The texture remains dense with many sixteenth notes. The piece ends with a *pp* dynamic in the second bass staff.

29

TRIO

Musical score for measures 29-35, marked as the TRIO section. The score uses five staves. It begins with a first ending (1.) and a second ending (2.). Dynamic markings include *f*, *p*, *mp*, and *pp*. The music features a mix of eighth and sixteenth notes. The piece concludes with a *p* dynamic in the third bass staff.

36

Musical score for measures 36-45. The score is written for four staves: two treble clefs (right hand) and two bass clefs (left hand). The key signature has one flat (B-flat). The music features a complex texture with various dynamics. The first staff (treble clef) starts with a *mf* dynamic and has a crescendo leading to *mp*. The second staff (treble clef) starts with *mp* and has a crescendo leading to *p*. The third staff (bass clef) starts with *mp* and has a crescendo leading to *p*. The fourth staff (bass clef) starts with *mp* and has a crescendo leading to *pp*. The overall dynamics for the system are *p* and *pp*.

46

Musical score for measures 46-55. The score is written for four staves: two treble clefs (right hand) and two bass clefs (left hand). The key signature has one flat (B-flat). The music features a complex texture with various dynamics. The first staff (treble clef) starts with *f* and has a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *sf*, then a crescendo leading to *f*. The second staff (treble clef) starts with *f* and has a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *sf*, then a crescendo leading to *f*. The third staff (bass clef) starts with *f* and has a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *sf*, then a crescendo leading to *f*. The fourth staff (bass clef) starts with *mf* and has a crescendo leading to *pp*, then a crescendo leading to *sf*, then a crescendo leading to *mf*. The overall dynamics for the system are *mf*, *pp*, *mf*, and *mp*.

56

Da Capo al \oplus
e poi dal Coda

Musical score for measures 56-65. The score is written for four staves: two treble clefs (right hand) and two bass clefs (left hand). The key signature has one flat (B-flat). The music features a complex texture with various dynamics. The first staff (treble clef) starts with *p* and has a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *p*. The second staff (treble clef) starts with *p* and has a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *pp*. The third staff (bass clef) starts with *p* and has a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *pp*. The fourth staff (bass clef) starts with *p* and has a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *p*, then a crescendo leading to *f*, then a crescendo leading to *pp*. The overall dynamics for the system are *mf* and *pp*.

65 ◊ CODA

Musical score for measures 65-72. The score is written for piano and consists of five staves. The first four staves are grouped as the right hand, and the fifth staff is the left hand. The music begins with a piano (*p*) dynamic. The first two staves have a *p* dynamic, while the third and fourth staves have a *pp* dynamic. The music features a series of chords and melodic lines. Dynamic markings include *cresc.* (crescendo) and *sf* (sforzando). The piece concludes with a *sf* dynamic.

Musical score for measures 73-80. The score is written for piano and consists of five staves. The first four staves are grouped as the right hand, and the fifth staff is the left hand. The music begins with a forte (*f*) dynamic. The first three staves have a *f* dynamic, while the fourth and fifth staves have a *mf* (mezzo-forte) dynamic. The music features a series of chords and melodic lines. Dynamic markings include *f*, *mf*, and *ff* (fortissimo). The piece concludes with a *f* dynamic.

EK-18: Bolero

Bolero
nei
Vespri Siciliani
di Verdi

Enea Gardana.
Op.22

Allegro moderato

Guitar

mf

5

10

14

18

23

27

31

rall. - - - - - *tr~~~~*

35 *Tempo* 3

p *leggiero*

Musical staff 35-39: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 2/4 time signature. The music begins with a piano (*p*) dynamic and a *leggiero* marking. It features a series of chords and eighth-note patterns.

Musical staff 40-43: Continuation of the musical piece with eighth-note patterns and chords.

44 *CIV* *CII*

Musical staff 44-46: Includes fingering numbers (1, 2, 3, 4) and dynamic markings (*f*).

47 *CIV* *CII* $\frac{1}{2}$ *CII*

Musical staff 47-50: Includes fingering numbers and dynamic markings (*f*).

51 *p*

Musical staff 51-54: Includes a piano (*p*) dynamic marking.

55 3

Musical staff 55-58: Includes a triplet marking (3).

59 3

Musical staff 59-63: Includes a triplet marking (3).

64

Musical staff 64-68: Continuation of the musical piece.

69

Musical staff 69-72: Continuation of the musical piece.

74

78

82

tr *leggiro*

p

87

92

95

98

p

102

106

VII

loco.

110

113

118

122

127

130

133

136

139

ЕК-19: Arya

Бадьоро
Бодро

а)

32

mf

p

mf

cresc.

f

rit.

Арія

Арія

Замислено
Задумчиво

33

mf

mp

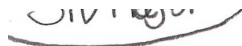
* В оригіналі «Нотного зошита» заголовок цієї п'єси відсутній.

В оригіналі «Нотной тетради» заглавие этой пьесы отсутствует.

а)

б) Стаккато клинами вказано І. С. Бахом. Виконується глибоким portamento.
Клиньевое стаккато указано И. С. Бахом. Исполняется глубоким portamento.

EK-20: Chanson



La Chanson de Lara (du film *Docteur Jivago*) A

M. JARRE

11 a p. 27

Modéré

Un jour La - ra Quand le vent a tour - né Un jour La - ra
Tes yeux La - ra Revoient toujours ce train Ce der - nier train

ton a-mour t'a quit - té Le ciel é - tait cou - vert de nei - ge
par-tant vers le cha - grin.

Au loin dé - jà le ca - non ton - nait, Un jour La - ra

quand tourne-ra le vent Un jour La - ra Ce se - ra comme a - vant

TKI

Chanson des fleurs (Faust, début de l'Acte III)

C. GOUNOD

13 a p. 31 *Andantino* *p*

Fai-tes - lui mes a - veux. por - tez mes vœux. Fleurs é - clo-ses près
 Fai-tes - lui mes a - veux. por - tez mes vœux. Ré - vé - lez à son

21 *p* (2e fois)

d'el - le. Di - tes - lui qu'elle est bel - le. Que mon cœur nuit et jour Lan -
 à - me Le se - cret de ma flam - me. Qu'il s'ex-hale a - vec

guit d'a - mour! vous, Par - fums plus doux!

f *p*

Peter Tchaikovsky
Twelve Pieces
(excerpts)

2. Chanson triste

Allegro non troppo
la melodia con molto espressione

The image displays a page of musical notation for the second piece, 'Chanson triste', from Peter Tchaikovsky's 'Twelve Pieces'. The score is written for piano and consists of five systems of two staves each (treble and bass clef). The tempo is marked 'Allegro non troppo' and the performance instruction is 'la melodia con molto espressione'. The music features a melancholic melody with various ornaments and dynamics. The first system includes a piano (*p*) dynamic and measures 3, 4, and 35. The second system includes a piano (*p*) dynamic and measures 4, 3, and 4. The third system includes a mezzo-forte (*mf*) dynamic and measures 54 and 56. The fourth system includes a piano (*p*) dynamic and measures 5, 3, and 4. The fifth system includes a crescendo (*cresc.*) dynamic and measures 2 and 42. The notation includes various ornaments such as triplets, sextuplets, and sixteenth-note runs, as well as slurs and phrasing marks.

First system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (42, 43, 44, 45) and dynamic markings.

Second system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54) and dynamic markings (*poco riten.*, *atempo*, *p*).

Third system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000).

Fourth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (54, 55) and dynamic markings (*mf*).

Fifth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (5, 3, 2) and dynamic markings (*pp*).

Sixth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (4, 4, 4, 5, 4) and dynamic markings (*ppp*).

EK-21: Cavatina

Quartett No. 13
für 2 Violinen, Bratsche und Violoncell
Op. 130 5th Movement
Dem Fürsten Nicolaus von Galitzin gewidnet.

Cavatina

L. van Beethoven

Adagio molto espressivo
sotto voce

1st Violin
2nd Violin
Viola
Cello

p *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

8

16

47 *sotto voce*

cresc. *p* *sotto voce*

cresc. *p* *sotto voce*

cresc. *p* *sotto voce*

54

cresc. *cresc.* *p*

cresc. *p*

p

61

cresc. *dim.* *p*

dim. *p* *cresc.* *p* *cresc.* *dim.* *pp*

dim. *p* *cresc.* *p* *cresc.* *dim.* *pp*

dim. *p* *cresc.* *p* *cresc.* *dim.* *pp*

23

sotto voce *cresc.* *p* *cresc.* *f* *cresc.* *p*

30

cresc. *p* *cresc.* *f*

37

Beklemmt.

p cresc. *p* *pp* *sempre pp*

43

p *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

EK-22: Barcarolle

7 a p. 19

Moderato

J. OFFENBACH

mf

Bel - le nuit ô nuit d'a-mour, Sou -
Nuit plus dou - ce que le jour, Ô

pp

(1)

poco

ris à nos i - vres - ses! Le temps fuit et, sans re - tour, Em - por - te nos ten -
bel - le nuit d'a - mour! Loin de cet heu - reux sé - jour, Le temps fuit sans re -

2

tour Zé - phirs em - bra - sés Ver - sez - nous vos ca -

2

res - ses, Zé - phirs em - bra - sés, Don - nez - nous vos bai - sers,

2

Rit.

vos bai - sers ! vos bai - sers ! Ah ! *Rit.*

a T°
p

Bel - le nuit ! ô nuit d'a-mour, Sou - ris à nos i - vres - ses !
Nuit plus dou - ce que le jour, Ô bel - le nuit d'a -

a T°
pp

1

2

-mour ! Ô bel - le nuit d'a - mour ! Sou - ris à nos i -

p *cresc.*

vres - ses ! nuit d'a - mour ! ô nuit d'a - mour !

f *dim.* *p* *pp*

EK-23: Romanze

Romance
pour cor et piano
Piano

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

Op.36

Moderato

11

21

un peu plus de Mou

p

f *dim.* *p*

p

espressivo

pp

p

33

fp

44

fp cresc. p sf cresc. sf cresc. stringendo

53

ad lib. p pp f pp pp

65

a tempo

Musical score for measures 65-73. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has one flat (B-flat). The tempo marking is *a tempo*. The music features a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff, including a wavy hairpin line in the upper treble staff of the grand staff.

74

Musical score for measures 74-82. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has one flat. The tempo marking is *a tempo*. The music continues with a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff. The word *espressivo* is written in the right-hand part of the grand staff.

83

Musical score for measures 83-88. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has one flat. The music continues with a melodic line in the upper treble staff and a complex accompaniment in the grand staff. The dynamic marking *pp* (pianissimo) is written in the right-hand part of the grand staff.

EK-24: Ballade

Claude Debussy

Ballade

Audantino con moto (Tempo rubato)

The image displays four systems of musical notation for Claude Debussy's Ballade. The first system begins with a piano (*pp*) dynamic and includes a sixteenth-note triplet in the bass line. The second system features a *rit.* (ritardando) marking. The third system is marked *Tempo* and includes a piano (*pp*) dynamic, with the bass line containing several triplet markings. The fourth system includes a *cresc.* (crescendo) marking and features a five-note triplet in the bass line. The notation is written for piano, with treble and bass staves joined by a brace on the left.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) features a melodic line with a long slur. The left hand (bass clef) has a rhythmic accompaniment with triplets and sixteenth notes. Dynamic markings include *mf* and *dim.*.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line. The left hand has a steady accompaniment. Dynamic markings include *più dim.*, *p*, and *craso.*.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with some chromaticism. The left hand has a complex accompaniment with many triplets. Dynamic markings include *p*. A handwritten note *A(2)* is written above the system, and *a Tempo* is written below it.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a complex accompaniment with many triplets. Dynamic marking is *pp*.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a complex accompaniment with many triplets. Dynamic marking is *pp*.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) features a melodic line with a triplet of eighth notes. The left hand (bass clef) plays a rhythmic accompaniment. Dynamics include *cresc.* and *mf*.

Second system of musical notation. The right hand continues the melodic line with a triplet. The left hand accompaniment is more active. Dynamics include *f*.

Third system of musical notation. The right hand has a more melodic and spacious feel. The left hand accompaniment is also more spacious. Dynamics include *poco rit.* and *p*. The tempo marking **a Tempo** is present.

Fourth system of musical notation. The right hand continues with a melodic line. The left hand accompaniment is more rhythmic. Dynamics include *p*.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with some chromaticism. The left hand accompaniment is rhythmic. Dynamics include *pp* and *p*. The tempo marking **Poco mosso** is present.

First system of musical notation. The upper staff contains a melodic line with a long slur over several measures. The lower staff contains a piano accompaniment with a steady eighth-note pattern. A dynamic marking *p* is present in the second measure of the lower staff.

Second system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff features a *rit.* (ritardando) marking in the first measure, followed by a *pp a Tempo* marking in the second measure.

Third system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff features a *pp* (pianissimo) dynamic marking in the second measure.

Fourth system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff features a *p* (piano) dynamic marking in the first measure.

Fifth system of musical notation. The upper staff continues the melodic line. The lower staff features a *pp* (pianissimo) dynamic marking in the second measure. The lyrics "no - ren - do" are written below the notes in the lower staff.

Animez peu à peu

The image shows a page of musical notation for a piano piece. The title "Animez peu à peu" is at the top. The score consists of five systems of staves. The first two systems are in bass clef, with the upper staff containing a dense sixteenth-note texture and the lower staff providing a harmonic accompaniment. The third and fourth systems are in treble clef, featuring a more melodic line in the upper staff and a rhythmic accompaniment in the lower staff. The fifth system is in bass clef, with a dynamic shift to *f* (forte) in the lower staff and a *p* (piano) dynamic in the upper staff. The piece concludes with a *p* dynamic in the final measure.

mf f dim.

This system contains the first two staves of music. The upper staff features a complex melodic line with many beamed sixteenth notes. The lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. Dynamic markings include *mf*, *f*, and *dim.*

p

This system contains the third and fourth staves. The upper staff continues the melodic development with more beamed notes. The lower staff has a more rhythmic accompaniment. A *p* dynamic marking is present.

cresc.

This system contains the fifth and sixth staves. The upper staff has a melodic line with some rests. The lower staff has a more active accompaniment. A *cresc.* dynamic marking is present.

Molto calmato

dim. rit. p

This system contains the seventh and eighth staves. The upper staff has a melodic line with some rests. The lower staff has a more active accompaniment. Dynamic markings include *dim. rit.*, *Molto calmato*, and *p*.

This system contains the ninth and tenth staves. The upper staff has a melodic line with some rests. The lower staff has a more active accompaniment.

sempre pp

This system contains the first two measures of the piece. The right hand features a melodic line with eighth notes and slurs. The left hand plays a complex accompaniment with sixteenth-note patterns and slurs. The dynamic marking 'sempre pp' is placed in the left hand.

This system contains the next two measures. The musical texture continues with similar melodic and accompanimental patterns in both hands.

cresc.

This system contains the next two measures. The dynamic marking 'cresc.' is placed in the left hand, indicating a gradual increase in volume.

f

This system contains the next two measures. The dynamic marking 'f' is placed in the left hand. The left hand features a prominent triplet of sixteenth notes.

dim. p

This system contains the final two measures. The dynamic marking 'dim.' is placed in the left hand, and 'p' is placed in the right hand. The piece concludes with a triplet in the left hand.

a Tempo

First system of musical notation. It consists of two staves (treble and bass clef). The key signature has three sharps (F#, C#, G#). The first measure has a *rit.* marking. The second measure has a *pp* marking. The music features a complex texture with many beamed notes and slurs.

I Tempo

Second system of musical notation. It consists of two staves. The key signature changes to two sharps (F#, C#). The first measure has an *8* marking above it. The second measure has a *très retenu* marking. The third measure has a *ppp* marking. The fourth measure has a *pp* marking. The music is characterized by dense chordal textures.

Third system of musical notation. It consists of two staves. The key signature is two sharps. The first measure has an *8* marking above it. The music continues with dense chordal textures and some melodic lines.

Fourth system of musical notation. It consists of two staves. The key signature is two sharps. The first measure has a *p* marking. The second measure has *pp* and *pp* markings. The third measure has a *più p* marking. The fourth measure has a *pp* marking. The music features triplets and slurs.

Fifth system of musical notation. It consists of two staves. The key signature is two sharps. The first measure has a *3* marking above it. The second measure has a *3* marking above it. The third measure has a *3* marking above it. The fourth measure has a *3* marking above it. The fifth measure has a *m.g.* marking above it. The sixth measure has a *retenu* marking. The seventh measure has a *pp* marking. The music features triplets and sustained notes.

EK-25: Elegie

100

Elegie

J. MASSENET

The musical score is divided into four systems, each with a violin part on top and a piano accompaniment on the bottom. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

- System 1:** Both parts are marked *Lento espressivo*. The piano part includes the instruction *sost. assai*. Dynamics include *p*, *f*, and *pp*.
- System 2:** The tempo changes to *un più animato*. Dynamics include *f* and *pp*.
- System 3:** The tempo returns to *Tempo I*. The piano part includes *molto rit.* and *ppp*. Dynamics include *pp*, *f*, and *pp*.
- System 4:** The tempo is *Tempo I*. The piano part includes *molto rit.* and *ppp*. Dynamics include *fp*, *allargando*, *ppp*, *mf*, and *ppp*.

EK-26: Prelüd

SUITE N°1, BWV 996

pour le Luth

PRÉLUDE

J. S. BACH

Libre

f

RE₄ SOL₄ RE₄ DO₄

DO₅

m.g. m.g. RE₅ DO₅ LA₅ SOL₅

FA₅ LA₅ SOL₅ DO₅ SOL₅ FA₅ RE₅

DO₅ RE₅ DO₅ RE₅ RE₅ LA₅ DO₅ SOL₅ DO₅

Presto ♩ = 66

m.g. LA₅ DO₅ RE₅ LA₅ DO₅ RE₅

Verc.

RE♭ DO♯ (mp) RE♭ DO♯ LA♭ DO♯

SOL♯ m.g. LA♭ mp SOL♭ DO♯ cresc. DO♯ RE♯ DO♯

mf marcato m.g. bas dans les cordes

RE♯ SOL♯ SOL♭ mf

f

ma

po

mp *sub.* DO♯

mp RE♯ DO♯ SOL♯ DO♯ FA♯ SOL♯ m.g. FA♯

mf marcato m.g. bas dans les cordes

p.o.

RE♯ DO♯ DO♯ DO♯ RE♯ DO♯ SOL♯

Rall.

EK-27: Toccata

TOCCATA

fis-moll

BWV 910

The musical score for Toccata in F minor, BWV 910, is presented in five systems. Each system consists of two staves, with the upper staff in treble clef and the lower staff in bass clef. The key signature is one flat (F minor) and the time signature is common time (C). The piece is characterized by rapid sixteenth-note passages and complex fingering. The first system shows the beginning of the piece with a treble clef and a common time signature. The second system continues the piece with a bass clef. The third system features a treble clef and a common time signature. The fourth system continues with a bass clef. The fifth system concludes the piece with a treble clef and a common time signature. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings, along with detailed fingering instructions (1-5) for both hands.

First system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff features a complex melodic line with numerous slurs and fingerings (1-5). The lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Second system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff continues the melodic line with various slurs and fingerings. The lower staff continues the accompaniment, including some rests and sustained notes.

Third system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff shows a melodic phrase with slurs and fingerings. The lower staff continues the accompaniment, ending with a double bar line and repeat dots.

EK-28: Invention

Inventio 8

The image displays a handwritten musical score for 'Invention 8'. It consists of six systems, each with a treble and bass staff. The notation includes various musical symbols such as clefs, notes, rests, and fingerings. Red handwritten annotations are scattered throughout the score, including numbers (1, 2, 3, 4, 5) and symbols (X, 3I, 2 3 3). The score is written in a clear, legible hand, and the overall appearance is that of a student's or a teacher's working manuscript.

Handwritten musical score, measures 1-20. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

Handwritten musical score, measures 21-27. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

Handwritten musical score, measures 28-35. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

Handwritten musical score, measures 36-42. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

Handwritten musical score, measures 43-49. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

Handwritten musical score, measures 50-56. Includes treble and bass staves with notes and fingerings. Handwritten annotations in red and purple ink are present.

EK-29: Çeşitleme

Giocoso I - Variation

Stephan Herrmann

Opus 37

Klavier

p *mf* *f*

rit.

f

etwas langsamer

8 8 8 12/8 12/8

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The music consists of eighth and sixteenth notes, with various slurs and ties.

Second system of musical notation, starting with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. It includes several triplet markings (indicated by a '3' in a bracket) and continues with eighth and sixteenth notes.

Third system of musical notation, including a ritardando (*rit.*) marking. It features a section labeled "Zw." (Zwischenstück) with a forte (*f*) dynamic and triplet markings.

Fourth system of musical notation, showing a change in tempo and dynamics. It includes mezzo-piano (*mp*) and fortissimo (*fz*) markings, along with triplet markings.

Fifth system of musical notation, marked "langsamer" (slower). It begins with a forte (*f*) dynamic and features extensive triplet markings throughout the system.

Sixth system of musical notation, continuing the triplet patterns from the previous system. It features a dense texture of eighth and sixteenth notes with many triplet markings.

First system of a piano score. It consists of two staves. The upper staff begins with a piano (*p*) dynamic marking. Both staves feature intricate triplet patterns, with many notes beamed together and marked with a '3' above or below. The music is written in a treble and bass clef.

Second system of the piano score. The upper staff contains the vocal line with the syllable "de" written below it. The lower staff continues the piano accompaniment with triplet patterns. The dynamic remains piano.

Third system of the piano score. The upper staff contains the vocal line with the syllable "cres" written below it. The lower staff continues the piano accompaniment. The dynamic is still piano.

Fourth system of the piano score. The upper staff contains the vocal line with the syllable "cen" written below it. The lower staff continues the piano accompaniment. The dynamic is still piano.

Fifth system of the piano score. The upper staff contains the vocal line with the syllable "do" written below it. The lower staff continues the piano accompaniment. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present. A time signature change to 12/8 is indicated at the beginning of the system.

Sixth system of the piano score. The upper staff begins with a *subito ff* (suddenly fortissimo) dynamic marking. The lower staff continues the piano accompaniment. The time signature remains 12/8.

First system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff features a melodic line with eighth notes and triplets. The lower staff provides a bass line with eighth notes and quarter notes. A triplet of eighth notes is marked with a '3' and a bracket.

Second system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff continues the melodic line with triplets. The lower staff includes a dynamic marking of *p* (piano) and features a triplet of eighth notes. A measure rest is present in the lower staff.

Third system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff has a melodic line with triplets. The lower staff features a bass line with eighth notes and quarter notes, including a triplet of eighth notes. A measure rest is present in the lower staff.

Fourth system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff features a melodic line with eighth notes and triplets, marked with a dynamic of *f* (forte). The lower staff has a bass line with eighth notes and quarter notes, including a triplet of eighth notes.

Fifth system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff features a melodic line with eighth notes and triplets. The lower staff has a bass line with eighth notes and quarter notes, including a triplet of eighth notes.

Sixth system of musical notation, consisting of two staves. The upper staff features a melodic line with eighth notes and triplets. The lower staff has a bass line with eighth notes and quarter notes, including a triplet of eighth notes. A dynamic marking of *ff* (fortissimo) is present in the lower staff.

EK-30: Rondo

RONDO
Allegro (♩ = 90)

The musical score for EK-30: Rondo is presented in two systems, each containing two staves (treble and bass clef). The piece is in 3/4 time with a tempo of Allegro (♩ = 90) and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The score is marked with various dynamics and articulations, including piano (*p*), forte (*f*), crescendo (*cresc.*), and decrescendo (*dim.*). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. The score includes several measures with repeat signs and first/second endings. The piece concludes with a final cadence in the bass staff.

Musical score system 1. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (1 2 3 5 3 2 4), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Musical score system 2. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (5 3 4, 1 2 3 4, 5 4 3 2 1, 5 4 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Musical score system 3. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (1 2 3 4, 5 4 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Musical score system 4. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (3 5 4, 3 5 4 3 2, 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Musical score system 5. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (3 2 1, 3 2 1, 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk. A circled letter 'A' is present above the staff.

Musical score system 6. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (3 2 1, 3 2 1, 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Musical score system 7. Treble clef, bass clef. Includes fingerings (3 2 1, 3 2 1, 3 2 1), dynamics (p, cresc.), and a repeat sign with a first ending asterisk.

Handwritten musical score, first system. Treble and bass clefs. Includes dynamic markings *cresc.* and *p*. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, second system. Treble and bass clefs. Includes dynamic marking *p* and the instruction *marc.*. A box containing the number 50 is present. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, third system. Treble and bass clefs. Includes dynamic marking *p*. A box containing the number 90 is present. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, fourth system. Treble and bass clefs. Includes dynamic markings *p* and *cresc.*. A box containing the number 100 is present. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, fifth system. Treble and bass clefs. Includes dynamic markings *f* and *cresc.*. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, sixth system. Treble and bass clefs. Includes dynamic marking *ff*. A box containing the number 110 is present. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score, seventh system. Treble and bass clefs. Includes dynamic marking *ff*. Fingerings are indicated with numbers 1-5. The word *Rec.* appears at the end of the system.

120

ff *p* *p*

130

p *p* *p* *p* *p* *p*

p *p* *p* *p*

140

p *p* *p* *p* *p* *p*

p *p* *p* *p*

Musical score system 1, measures 1-4. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *mf*, *cresc.*. Fingerings: 4, 3, 1, 2, 2, 1, 3, 3, 1, 1. Includes a fermata over the first measure.

Musical score system 2, measures 5-8. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *f*, *mf*, *p*. Measure 5 is boxed with the number 150. Includes a fermata over the first measure.

Musical score system 3, measures 9-12. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *f*. Measure 10 is boxed with the number 100. Includes a fermata over the first measure.

Musical score system 4, measures 13-16. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *cresc.*, *f*. Includes a fermata over the first measure. The word "ca - lan -" is written below the staff.

Musical score system 5, measures 17-20. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *p*. Measure 17 is boxed with the number 170. The word "do" is written below the staff.

Musical score system 6, measures 21-24. Treble clef, bass clef. Key signature: two flats. Dynamics: *f*. Includes a fermata over the first measure.

180

Handwritten musical score for measures 180-185. The piece is in B-flat major and 3/4 time. The right hand features a complex melodic line with many slurs and ornaments, including triplets and sixteenth-note runs. The left hand provides a steady accompaniment with eighth-note patterns. Dynamics include *cresc.*, *dim.*, *p*, and *cresc.*. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Handwritten musical score for measures 185-190. The right hand continues with slurred melodic phrases, while the left hand maintains a consistent accompaniment. Dynamics range from *sf* to *ff*. The notation includes various articulations and slurs.

190

Handwritten musical score for measures 190-195. The right hand has a more active melodic line with slurs and ornaments. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *cre* and *scen*. The piece is in B-flat major.

Handwritten musical score for measures 195-200. The right hand features slurred melodic phrases with ornaments. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *sf* and *ff*. The piece is in B-flat major.

200

Handwritten musical score for measures 200-205. The right hand has a melodic line with slurs and ornaments. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *sf* and *p*. The piece is in B-flat major.

210

Handwritten musical score for measures 205-210. The right hand has a melodic line with slurs and ornaments. The left hand accompaniment is consistent. Dynamics include *pp senza rit.*, *ff*, and *ff*. The piece is in B-flat major.

EK-31: Sonat

MOZART

The musical score is presented in five systems, each with a treble and bass clef staff. The first system begins with a mezzo-piano (*mp*) dynamic and includes fingering numbers 3, 5, 1, and 3. The second system features a forte (*f*) dynamic in the treble and piano (*p*) in the bass, with fingering numbers 1, 2, 4, 1, 4, 1, 4, 1, 4. The third system includes a *cresc.* marking and fingering numbers 4, 1, 1, 1, 3, 1, 4. The fourth system has a forte (*f*) dynamic in the bass and mezzo-piano (*mp*) in the treble, with fingering numbers 3, 1, 2, 1, 2, 3, 1, 3, 1. The fifth system features mezzo-piano (*mp*) dynamics in both staves, with fingering numbers 2, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3.

First system of a musical score, consisting of a grand staff with treble and bass clefs. The music features a complex melodic line in the treble clef with numerous slurs and fingering numbers (1, 2, 5, 4, 2). The bass clef part provides a rhythmic accompaniment with similar fingering patterns.

Second system of the musical score. It includes a vocal line in the treble clef with lyrics "cres - cen - do" and a piano accompaniment in the bass clef. The piano part features a dense, rhythmic texture. Dynamics include *p* (piano), *cres.* (crescendo), and *f* (forte). Fingering numbers are present throughout.

Third system of the musical score, primarily for the piano accompaniment in the grand staff. It features intricate melodic lines with many slurs and fingering numbers (2, 4, 5, 3, 1, 3, 5, 4, 2, 4, 3, 1, 3, 3, 2, 4, 4). The bass clef part has a steady accompaniment.

Fourth system of the musical score. The treble clef part continues with complex melodic passages and slurs, while the bass clef part provides harmonic support. Dynamics include *f* (forte) and *p* (piano). Fingering numbers are clearly marked.

Fifth system of the musical score. The piano accompaniment continues with detailed melodic and rhythmic patterns. Dynamics include *f* (forte) and *p* (piano). Fingering numbers are present.

Sixth system of the musical score. The piano accompaniment features more complex melodic lines with slurs and fingering numbers (1, 5, 3, 1). Dynamics include *sf* (sforzando). The bass clef part continues with its accompaniment.

This page of piano sheet music contains six systems of staves, each with a treble and bass clef. The music is highly technical, featuring complex passages with triplets, slurs, and various dynamic markings. The first system begins with a *sf* (sforzando) marking and includes a triplet of eighth notes in the treble. The second system features a *mp dol.* (mezzo-piano dolce) marking and a triplet of eighth notes in the bass. The third system starts with a *p* (piano) marking and includes a triplet of eighth notes in the treble. The fourth system begins with a *mf* (mezzo-forte) marking and features a triplet of eighth notes in the bass. The fifth system includes a *p* (piano) marking and a triplet of eighth notes in the treble. The sixth system starts with a *cresc.* (crescendo) marking and a *p* (piano) marking, followed by a *f* (forte) marking. The music is characterized by intricate fingerings, often indicated by numbers 1-5, and various rhythmic patterns.

mp 5
gr
mp
2 3 4 3

This system shows the first two staves of a musical score. The upper staff contains a melodic line with a dynamic marking of *mp* and a fingering of 5. The lower staff features a rhythmic accompaniment with a dynamic marking of *mp* and fingerings 2, 3, 4, and 3. A *gr* (grace note) marking is present above the second measure.

ahoru. 1, 2
p mp mf
5 4 5 4

This system continues the musical score. The upper staff has a dynamic marking of *mf* and a handwritten annotation "ahoru. 1, 2" above it. The lower staff has a dynamic marking of *p* in the first measure and *mp* in the second, with fingerings 5 4 and 5 4. A *gr* marking is also visible.

This system features more complex melodic and rhythmic patterns. The upper staff includes fingerings 5, 3, 2, 1, 2, 5, 4, 1, 2, 5, 4, 3, 2. The lower staff includes fingerings 5 4, 5 4, 5 4, 5 4, 5. A *gr* marking is present above the first measure.

p cres cen do f
1 3 5 2

This system includes vocal or lyrical elements. The upper staff has the lyrics "p", "cres", "cen", and "do" under the notes. The lower staff has a dynamic marking of *f* and fingerings 1, 3, 5, and 2. A *gr* marking is present above the first measure.

gr
2 4 3 3 3 3 4 5 3 1 3 5 3 5 2 2

This system shows the final system of the score. The upper staff has a dynamic marking of *gr* and a complex sequence of fingerings: 2, 4, 3, 3, 3, 3, 4, 5, 3, 1, 3, 5, 3, 5, 2, 2. The lower staff continues the rhythmic accompaniment.

EK-32: Sonatin

Sonatina

in F Major

Allegro assai

The musical score is presented in four systems, each with a treble and bass staff. The first system begins with a treble staff containing a series of eighth notes, marked with a forte (*f*) dynamic. The bass staff features a steady eighth-note accompaniment. The second system continues the melodic line in the treble, marked with a piano (*p*) dynamic, while the bass accompaniment remains consistent. The third system shows a change in the treble melody, marked with a forte (*f*) dynamic, and the bass staff has a brief rest. The fourth system concludes the piece with a piano (*p*) dynamic, featuring a more complex melodic line in the treble and a sustained bass accompaniment.

Handwritten musical score system 1. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *f* (forte) and *p* (piano). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above notes. There are also some handwritten annotations above the staff, including a '3' and a '5 1 4'.

Handwritten musical score system 2. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music continues with eighth-note patterns. Dynamic markings include *p*. Fingerings are indicated by numbers 3, 4, 2, 2, 1 above notes.

Handwritten musical score system 3. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music continues with eighth-note patterns. There is a handwritten 'x' above the final measure of the upper staff.

Handwritten musical score system 4. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *f*. Fingerings are indicated by numbers 5, 1, 4, 2, 5, 1, 5, 4, 3, 4, 2, 1, 5, 2, 1, 4, 2, 1, 3, 5, 1 above notes.

Handwritten musical score system 5. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *dim.* (diminuendo) and *p*. Fingerings are indicated by numbers 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2 above notes.

Handwritten musical score system 6. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *f*. Fingerings are indicated by numbers 2, 1, 5 above notes.

Handwritten musical score system 7. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *dolce* (dolce). Fingerings are indicated by numbers 2, 1, 5 above notes.

Handwritten musical score system 8. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and the lower staff has a bass clef. The music features a series of eighth notes in the right hand and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamic markings include *crec.* (crescendo) and *f*. Fingerings are indicated by numbers 2, 1, 5 above notes.